

Η ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

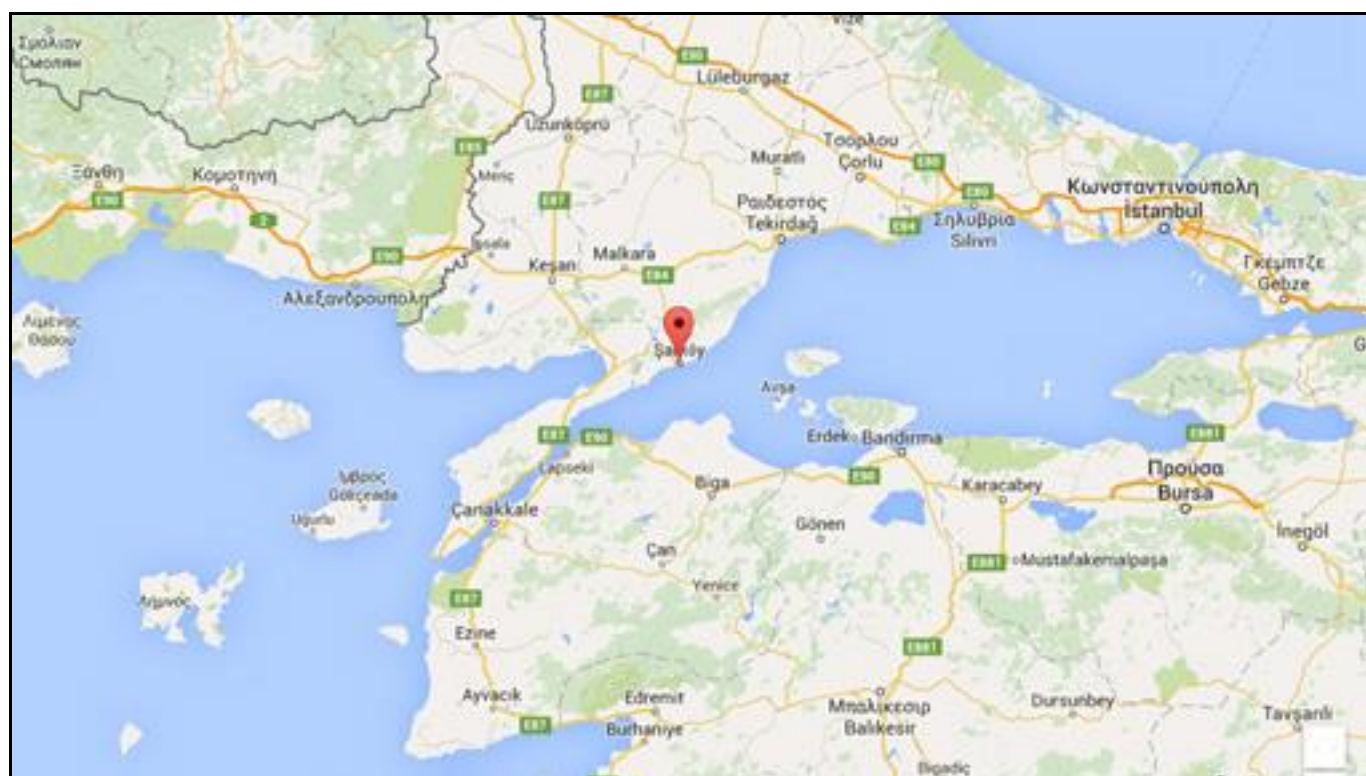
του Τάσου Ανθουλιά

	Σελ.
Μέρος πρώτο:	
Η καταγωγή μου και τα παιδικά μου χρόνια	2
Μέρος δεύτερο:	
Intermezzo, δηλαδή η προετοιμασία	22
Μέρος τρίτο:	
Επαγγελματική και επιστημονική δραστηριότητα	32

**ΜΕΡΟΣ
ΠΡΩΤΟ**

**Η
καταγωγή μου
και
τα παιδικά μου
χρόνια**

Η καταγωγή μου είναι από την Περίσταση της Ανατολικής Θράκης - σημερινό Sarkoy. Εκεί γεννήθηκαν και οι δύο γονείς μου. Η Περίσταση ήταν η τελευταία προς τα νοτιοδυτικά μεγάλη παραλιακή κωμόπολη στην Προποντίδα. Το 1911 υπήρχαν 5.000 Έλληνες στην Περίσταση που αποτελούσε μεγάλο εμπορικό κέντρο όπου άκμαζαν η ναυτιλία, η αλιεία, η αμπελουργία, η σηροτροφία, η τυροκομία, η κεραμοποιεία, η ζωοτροφία, η ραπτική και η υποδηματοποιεία. Οι κλάδοι της ποτοποιίας και της σηροτροφίας παρουσίαζαν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη. Λειτουργούσαν στις αρχές του 20ού αιώνα 6 εργοστάσια κατεργασίας κουκουλιών.

Στην Περίσταση λειτουργούσαν δύο εξατάξια Δημοτικά Αρρένων και Θηλέων με 200 περίπου μαθητές και μαθήτριες το καθένα. Στη φωτογραφία διακρίνεται ο πατέρας μου (τρίτος από δεξιά) στο Δημοτικό σχολείο της Περίστασης.

Η είσοδος του ελληνικού στρατού στην Περίσταση είχε γίνει δεκτή με ενθουσιασμό από τους κατοίκους, αλλά μετά από λίγο ήρθε η Μικρασιατική καταστροφή και η ανταλλαγή των πληθυσμών. Ο πατέρας μου και η μάνα μου ήρθαν στην Αθήνα μικρά παιδιά – και ξεκίνησαν από το απόλυτο μηδέν.

Ο πατέρας του πατέρα μου έχτισε με τον τενεκέ του τσιμέντου στον ώμο του τον μισό Βύρωνα και φωτογραφήθηκε επίσημα οικογενειακά, όπως γινόταν εκείνη την εποχή, κρατώντας την παράδοση και την περηφάνια του.

Στη φωτογραφία ο παππούς μου (Αναστάσης), η γιαγιά μου (Μαριάνθη), ο πατέρας μου (Αλέξανδρος) και η αδελφή του (Κατίνα). Η γιαγιά μου ήταν η βάση, το στήριγμα της οικογένειας, ακολουθώντας τη μητριαρχική παράδοση της Ανατολικής Θράκης. Ο παππούς μου έγραφε (με καμάρι) στην ταυτότητά του επάγγελμα «Λεπτουργός», αφού, πριν έρθουν

στην Ελλάδα, τον χειμώνα (που δεν υπήρχαν γεωργικές ασχολίες) όλη η οικογένεια πήγαινε στην Κωνσταντινούπολη, όπου ο παππούς μου έφτιαχνε τις καλλιτεχνικές γύψινες διακοσμήσεις στα ξύλινα ταβάνια της Πόλης.

Ο πατέρας της μάνας μου πέθανε αφού άφησε δεκατρία παιδιά, το τελευταίο η μάνα μου. Η μητέρα μου (Ελένη) φαίνεται στη μέση, πίσω από τη γιαγιά μου.

Ο πατέρας μου σπούδασε για καθηγητής των Γαλλικών, αλλά δεν διορίστηκε εκπαιδευτικός

γιατί ο Μεταξάς αποφάσισε πως δεν θα ξαναχρειαστούμε καθηγητές Γαλλικών στην εκπαίδευσή μας. Έτσι έγινε ιδιωτικός υπάλληλος πρώτα στον Δήμο Βύρωνα και ύστερα στην Ηλεκτρική Εταιρεία Αθηνών-Πειραιώς, αφού έκανε πρώτα το στρατιωτικό του στο πυροβολικό, πράγμα που τον οδήγησε αργότερα στο αλβανικό μέτωπο του '40.

Η μητέρα μου τέλειωσε το Εμπορικό Γυμνάσιο και έγινε γραμματέας σε μεγάλο κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας, που δυστυχώς επιτάχθηκε από τους Γερμανούς στην κατοχή κι έτσι τέλειωσε η επαγγελματική καριέρα της – αφού μετά την κατοχή γέννησε τα παιδιά της (εμένα και τον αδελφό μου) και τότε ήταν αδύνατο να είναι μια γυναίκα και εργαζόμενη και μητέρα. Ποιος θα κρατούσε τα παιδιά της;

Έτσι γεννήθηκα εγώ στις 21 Αυγούστου 1945 μέσα στην ατμόσφαιρα του εμφύλιου (και με κάποιες ταλαιπωρίες λόγω της δραστηριότητας που είχε ο πατέρας μου στο ΕΑΜ την περίοδο της κατοχής).

Αλλά δεν θυμάμαι να αισθάνθηκα ποτέ ότι μου έλειψε οτιδήποτε. Μεγάλωσα σ' ένα σπίτι στη Νέα Ελβετία (πάνω από τον Βύρωνα προς τον Καρέα). Για την ακρίβεια ανάμεσα σε δύο σπίτια (το δικό μας και της αδελφής της μάνας μου) με κοινή αυλή. Στη φωτογραφία εμφανίζομαι δεξιά με τον πατέρα μου. Αριστερά είναι ο μικρότερος από εμένα αδελφός μου με τον άνδρα της αδελφής της μητέρας μου.

Αυτή η αυλή, από την άνοιξη μέχρι το φθινόπωρο, ήταν ο χώρος μιας ονειρεμένης ζωής. Εκεί έπαιζα με τον αδελφό μου. Εκεί ήταν (σε μια πλευρά – στο κοτέτσι) οι κότες που έκαναν τα αβγά για να τα φάμε χτυπητά με ζάχαρη και κακάο.

Εκεί τρώγαμε τα βράδια οι δύο οικογένειες – και τις Κυριακές το μεσημέρι κάτω από την κληματαριά. Και μετά το βραδινό φαγητό, πολλές φορές, έγερνα πάνω στο στομάχι του θείου μου γιατί μου άρεσε να ακούω τις συζητήσεις των «μεγάλων» και να νιώθω το στομάχι του θείου μου να ανεβοκατεβαίνει από τα γέλια, κουνώντας φυσικά και το δικό μου κεφάλι. [Θυμάστε πώς περιγράφει ο Ροΐδης τα πρώτα ακούσματά του για την Πάπισσα Ιωάννα, ξαπλωμένος στα γόνατα της μητέρας του, όπως ήταν κρυμμένοι σε υπόγειο για να προστατευτούν από τους βομβαρδισμούς στη Γένοβα;].

Σε ένα τμήμα του υπογείου του σπιτιού μας, ο πατέρας μου είχε φτιάξει ένα μικρό εργαστήριο, στο οποίο (στον ελεύθερο από τη δουλειά του χρόνο) έφτιαχνε όλα εκείνα τα ωραία πράγματα για την οικογένειά του:

Το αλογάκι μου με τις ρόδες, το ξύλινο αυτοκινητάκι που οδηγούσα...

... Τα ξύλινα κεράκια με τους αγγέλους για το Χριστουγεννιάτικο δέντρο και τόσα άλλα μαγικά.

Όταν μεγάλωσα λίγο άρχισα να ασχολούμαι με το παρτέρι που ήταν γύρω-γύρω και να φροντίζω τα λουλούδια που μου άρεσε να τα ποτίζω με το λάστιχο μόλις έπεφτε ο ήλιος – και να κυνηγώ με το νερό τα σαμιαμίδια στους τοίχους.

Τον χειμώνα η ατμόσφαιρα ήταν διαφορετική. Περνούσαμε τη μέρα μας στο ημιϋπόγειο του σπιτιού μας (εκεί που δείχνει το βέλος), αφού εκεί ήταν η σόμπα.

Εκεί διάβαζα, εκεί έπαιζα, εκεί τρώγαμε, εκεί άκουσα για πρώτη φορά (δεκατριών χρόνων) τη ροκ μουσική από τον ραδιοφωνικό σταθμό της αμερικάνικης βάσης του Ελληνικού (που τον είχα ανοιχτό σαν υπόκρουση στα διαβάσματά μου για το σχολείο).

Αυτό ήταν τότε το σπίτι μας – όπως ακόμα εξακολουθεί να υπάρχει.

Φυσικά, τότε βλέπαμε από το παράθυρο τον χωματόδρομο μπροστά από το σπίτι μας και τον καροτσέρη που μάζευε τα σκουπίδια της γειτονιάς.

Κοντά στο σπίτι μας ήταν (όπως είναι σήμερα) το σπίτι που έμενε η αδελφή του πατέρα μου, μια πολύ καλή γυναίκα, με τρία παιδιά – δυο κορίτσια κι ένα αγόρι.

Μαζί της ζούσαν, σε ένα μικρό καμαράκι, ο παππούς και η γιαγιά. Εδώ σε μια τυπική φωτογραφία της εποχής με τα πέντε εγγόνια τους. Πολλές Κυριακές μαζευόμασταν εκεί (στο καμαράκι του παππού και της γιαγιάς) όλα τα παιδιά, σχεδόν το ένα πάνω στο άλλο, και παίζαμε – με ατέλειωτα γέλια: τα καπελάκια, τα ξυλάκια, αλλά και το πέταγμα του μαντηλιού (το πιο διασκεδαστικό παιχνίδι).

Με την ξαδέλφη μου, τη Μαίρη, που ήταν συνομήλική μου, είχαμε πολλά κοινά ενδιαφέροντα. Ο πατέρας της αγόραζε την εφημερίδα «Τα Νέα», που δημοσίευαν σε μικρές συνέχειες αστυνομικά μυθιστορήματα της Άγκαθα Κρίστι.

Η Μαίρη έκοβε τα αποσπάσματα και έφτιαχνε βιβλία που τα διαβάζαμε ολόκληρα – δεν είχε νόημα να διαβάζεις αστυνομικά μυθιστορήματα σε μικρές συνέχειες.

Στο Παγκράτι υπήρχε ένα «ιστορικό» ψιλικατζίδικο (γωνία Υμηττού και Χρεμωνίδου – εκεί που είναι τώρα μια καφετέρια) που έκανε ανταλλαγή περιοδικών: δύο παλιά για ένα καινούριο: Μάσκα, Μυστήριο και, πάνω απ' όλα, ο Μικρός Ήρωας. Έτσι, με τη Μαίρη κάναμε διάφορες ανταλλαγές, εφευρίσκοντας δικούς μας συνδυασμούς.

Στο σπίτι μας, ο πατέρας μου είχε μια σχετικά μικρή βιβλιοθήκη με την «Εγκυκλοπαίδεια του Ηλίου» και αρκετή κλασική λογοτεχνία: Τολστόι, Ντοστογιέφσκι, Περλ Μπακ, Καζαντζάκη, Ξενόπουλο, Ροΐδη, Παλαμά κλπ. Ποτέ δεν μου είπε να διαβάσω οτιδήποτε – άφηνε (χωρίς κανένα σχόλιο) να αποφασίζω ό,τι θέλω να διαβάσω και όποτε θέλω.

Θυμάμαι πως όταν πήγαινα στη δεύτερη τάξη του Δημοτικού μου αγόρασε τη δίτομη παιδική εγκυκλοπαίδεια της Αντιγόνης Μεταξά. Την πήρα και τη διάβασα ολόκληρη (μονορούφι) σαν να ήταν ένα μυθιστόρημα.

Ακόμα θυμάμαι την εντύπωση που μου έκαναν οι Άβαροι (πάνω δεξιά στο δίστηλο της πρώτης σελίδας) στις επιθέσεις τους εναντίον της Κωνσταντινούπολης.

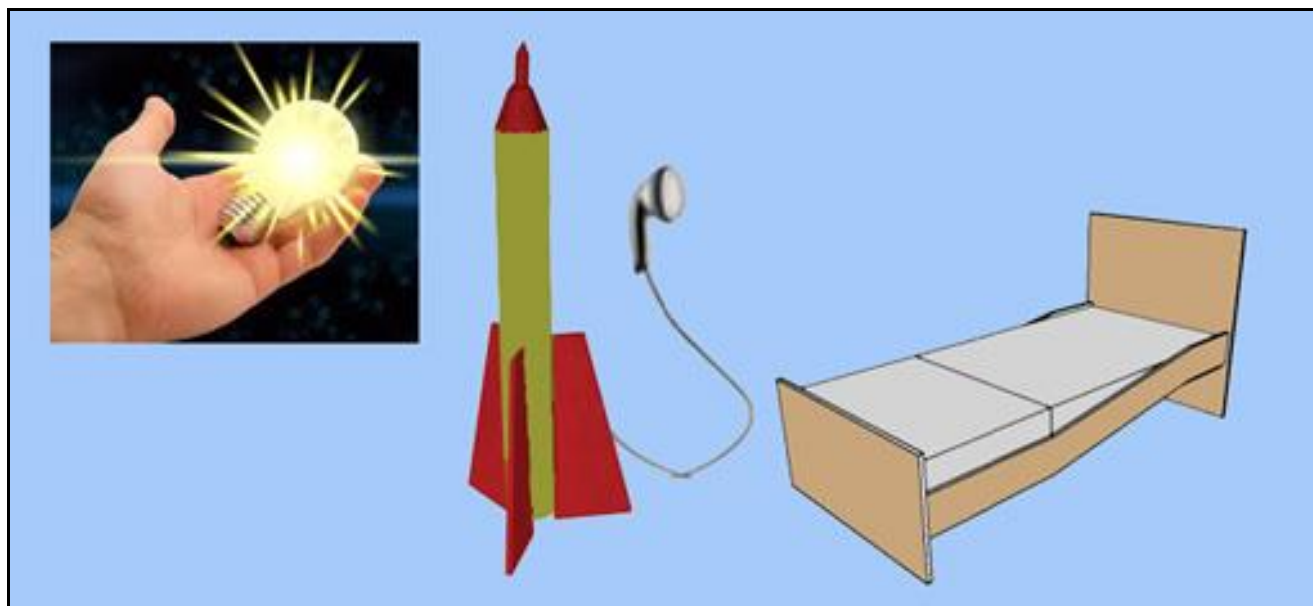
Καθώς και τον μονόλογο του Καραγκιόζη: «Βλέπω στον ουρανό ένα ψωμί διπλό κι εκατό δράμια ελιές – πω πω τι λιχουδιές!».

Τότε ήταν που άρχισαν να κυκλοφορούν και τα «Κλασικά εικονογραφημένα» με πρώτο τεύχος τους «Άθλιους» του Βίκτωρα Ουγκώ. Το Σάββατο ξυπνούσα με την αγωνία να πάω στο περίπτερο για το καινούριο τεύχος των «Κλασικών».

Πρέπει να ήμουνα στην πέμπτη δημοτικού όταν ο αδελφός του πατέρα μου, επαγγελματίας ηλεκτρολόγος (δούλεψε στον φωτισμό της Επιδαύρου και της Ακρόπολης και στην κατασκευή κάθε χρόνο του περίπτερου της ΔΕΗ στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης), αλλά και πραγματικός χομπίστας, μου έφερε (δεν ξέρω από πού) ένα ραδιοφωνάκι σε σχήμα ενός μικρού πύραυλου μήκους δέκα εκατοστών χωρίς μπαταρίες και χωρίς σύνδεση με ρεύμα. Δούλευε με λίγο ορυκτό Γερμάνιο που είχε τη δυνατότητα να προσφέρει ένταση ίσα-ίσα για να ακούγεται πολύ σιγά (μέσα σε απόλυτη ησυχία) από ένα μικρό ακουστικό. Έβαζα το ακουστικό στο αυτί μου το βράδυ και μ' έπαιρνε ο ύπνος.

Έτσι άκουσα αργότερα και τους πρώτους διαγωνισμούς τραγουδιού με Χατζιδάκι και Θεοδωράκη.

Η αρχή του καλοκαιριού ήταν ταυτισμένη με ένα σημαντικό γεγονός: την κοινή γιορτή της μητέρας μου (Ελένης) και του αδελφού μου (Κώστα). Η διαδικασία ήταν η ίδια κάθε χρόνο πριν τη γιορτή. Η μάνα μου και οι δύο αδελφές της πήγαιναν στα μαγαζιά της Ερμού και αγόραζαν μερικά μέτρα τσίτι για τα καλοκαιρινά φορέματά τους.

Ερχόταν έπειτα μια γειτόνισσα ράφτρα, τους έραβε τα καλοκαιρινά τους και από τα ρετάλια έραβε σορτσάκια για μένα και τον αδελφό μου (οι αδελφές της μάνας μου δεν είχαν παιδιά). Στη συνέχεια πηγαίναμε να αγοράσουμε τα καλοκαιρινά πέδιλά μας που βάφονταν με στουπέτσι.

Και, τέλος, την παραμονή της γιορτής, ο θείος μου ο Μήτσος, που δούλευε υπάλληλος στο ζαχαροπλαστείο «Μασκώτ» της Φιλελλήνων δίπλα στην Αμαλίας (που δεν υπάρχει πια) έφερνε ένα «μηχάνημα» για την παρασκευή του παγωτού που θα ήταν το γιορτινό κέρασμα.

Αυτό το «μηχάνημα» ήταν ένας διπλός κάδος. Ο εσωτερικός (με το γάλα) γύριζε με μια μανιβέλα, ενώ ανάμεσα στον εσωτερικό και τον εξωτερικό έμπαινε ο σπασμένος πάγος.

Υπήρχαν, βέβαια, και οι σχολικές γιορτές. Ποίημα στην πρώτη, σκετς στη δεύτερη τάξη του Δημοτικού (πρώτος από δεξιά). Είχαμε φέρει από το σπίτι μας για την παράσταση έναν παλιό ψάθινο καναπέ. Μετά (του Αη-Γιαννιού) τον κάψαμε στον δρόμο για να πηδάμε τη φωτιά, αλλά η φωτιά ήταν πολύ μεγάλη κι έτσι μόνο τη βλέπαμε.

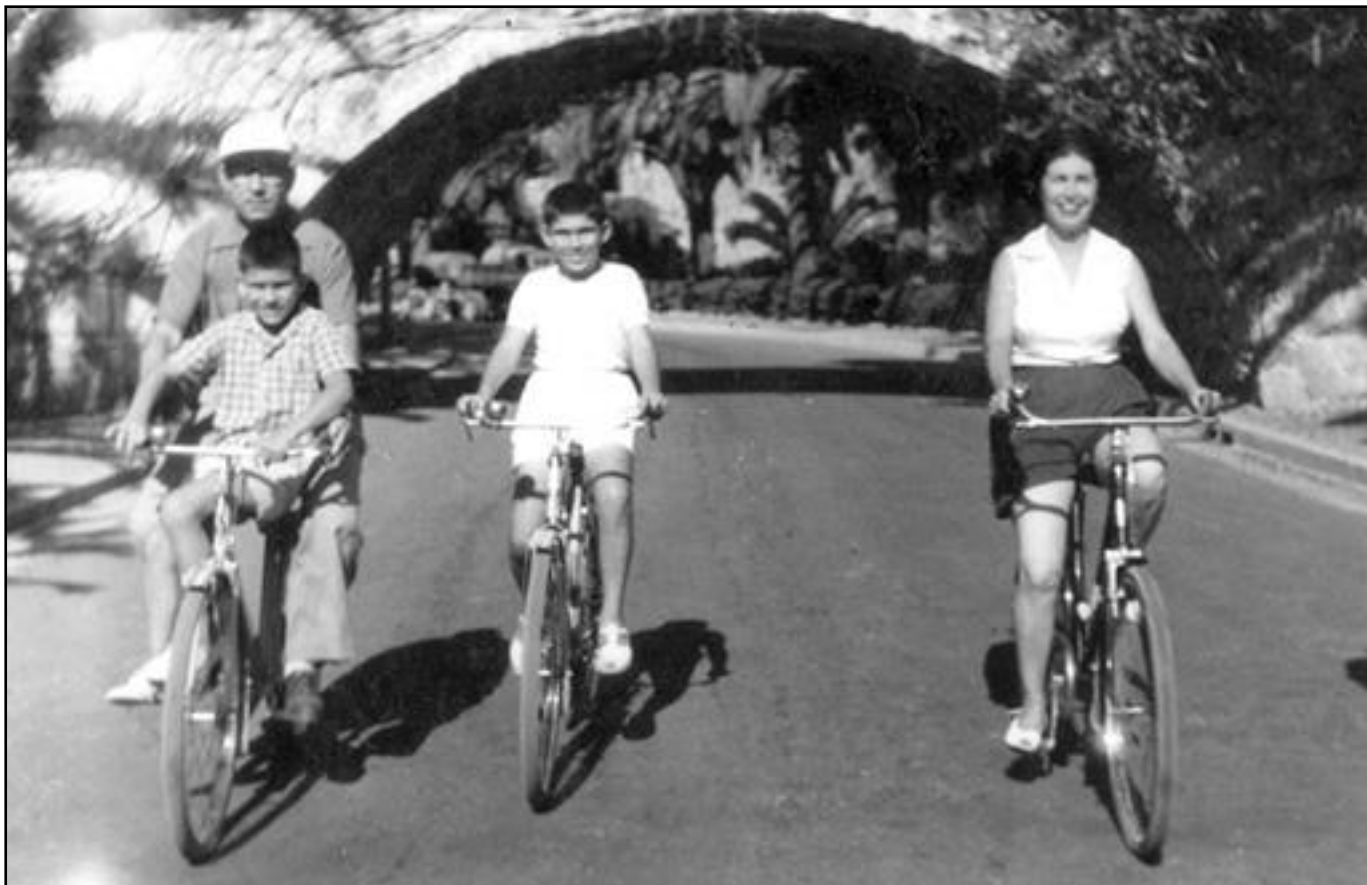
Χριστούγεννα της τρίτης τάξης του Δημοτικού. Ντυμένος Ιωσήφ, με γένια που έφτιαξε ο πατέρας μου και ρούχα που έραψε η μητέρα μου.

Στο τέλος της τρίτης τάξης του Δημοτικού, με γραβάτα και μoustάκι.

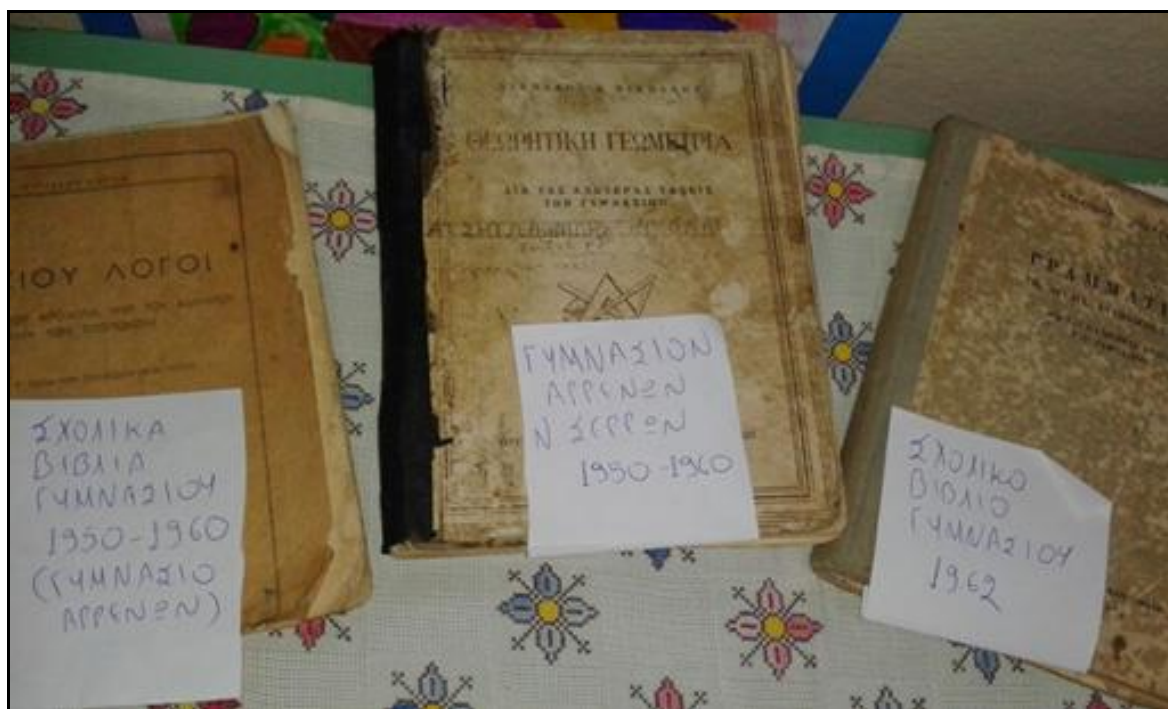
Αξέχαστες θα μου μείνουν οι διακοπές που κάναμε στην Κω όταν ήμουν δέκα χρόνων. Όλη μέρα κυκλοφορούσα πάνω σ' ένα ποδήλατο, αφού τότε απαγορευόταν σ' αυτό το νησί η κυκλοφορία αυτοκινήτων.

Πρώτη γυμνασίου δεν πήγα σχεδόν καθόλου σχολείο γιατί έσπασα πολύ άσχημα το πόδι μου, γλιστρώντας στο πεζοδρόμιο. Πέρασα εκείνον τον χειμώνα στο κρεβάτι μου με γύψο. Διάβαζα διάφορα βιβλία και άκουγα ραδιόφωνο.

Το Πάσχα ο πατέρας μου αγόρασε τα σχολικά βιβλία της πρώτης γυμνασίου (εκείνη την εποχή τα αγοράζαμε), μου τα έδωσε και μου είπε να τα διαβάσω. Διάβασα, πήγα κι έδωσα εξετάσεις τον Ιούνιο σε όλη την ύλη και πέρασα την τάξη (και με καλό βαθμό). Θα ήταν αδιανόητο να σκεφτεί κανείς τότε πως θα χρειαζόμουν φροντιστήριο ή ιδιαίτερα.

Από τα δεκατέσσερα χρόνια μου θέλησα να ασχοληθώ και με κάποια αγωνίσματα – για το κέφι μου. Πήγα, λοιπόν, στον Πανελλήνιο, όπου με δέχτηκαν (σχεδόν δωρεάν) στην ομάδα εφήβων της ξιφασκίας. Μας έδιναν εκεί τις μάσκες και τα ξίφη. Δεν συζητάμε, βέβαια, για στολές – ένα παλιό πουλόβερ ήταν αρκετό. Την επόμενη χρονιά, όμως, πήραμε το πρωτάθλημα εφήβων, κερδίζοντας την τότε ομάδα ελίτ της ξιφασκίας.

Το σχολείο που πήγαινα ήταν στην Πλάκα και έτυχε να είμαι πάντα απογευματινός.

Τρεις φορές την εβδομάδα, όταν τέλειωνε το μάθημα, πήγαινα με τα πόδια, μαζί με τον φίλο και συμμαθητή μου Γιάννη Άγγλο (που έμενε πίσω από το Πολυτεχνείο) στον Πανελλήνιο – κερδίζαμε έτσι και το χαρτζιλίκι μας από τα εισιτήρια του λεωφορείου που δεν αγοράζαμε. Εκεί άρχιζε η προπόνηση.

Ζήτησα, όμως, να κάνω και τένις (ίσως επειδή είδα ένα ωραίο κοριτσάκι να παίζει με μια πολύ κοντή φούστα). Για το τένις χρειαζόνταν χρήματα. Αλλά υπήρχε σε μια άκρη ο «τοίχος», δηλαδή μια πλευρά ενός μικρού γηπέδου, όπου μπορούσες να κάνεις εξάσκηση χτυπώντας την μπάλα στον τοίχο. Αυτό ήταν δωρεάν, αλλά έπρεπε να προλάβεις τους άλλους που ήθελαν να κάνουν το ίδιο. Έτσι, κάθε Κυριακή ξυπνούσα μόνος μου και πήγαινα από τις 6 το πρωί για τον «τοίχο».

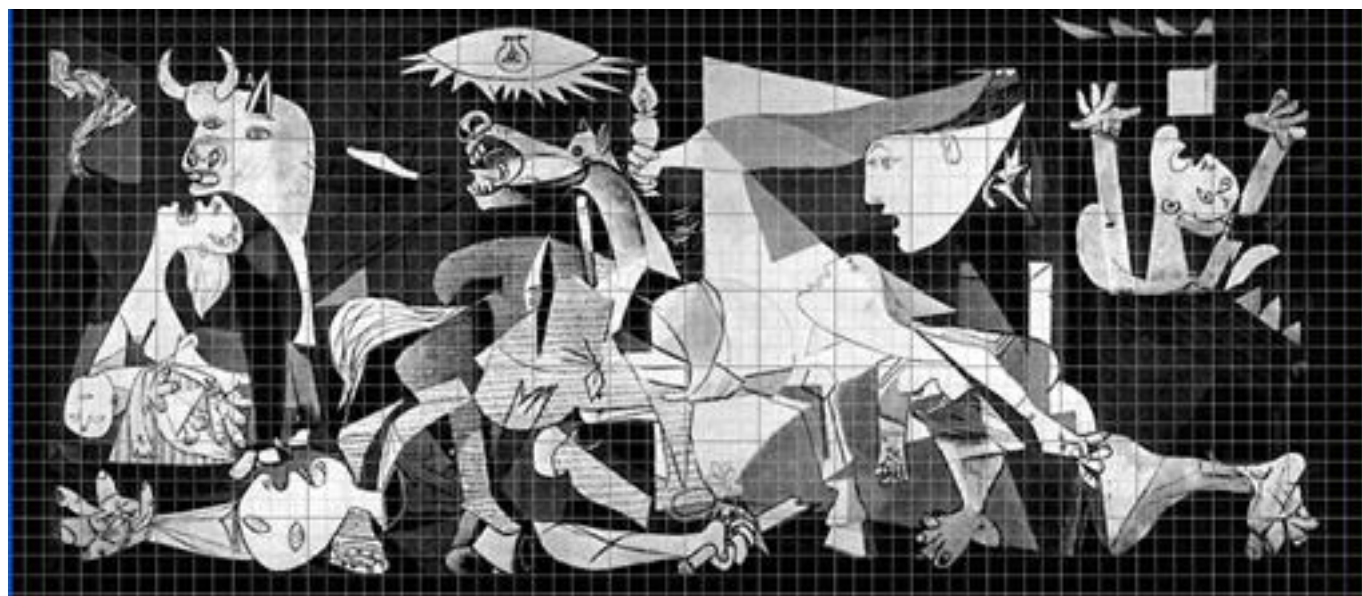

Για τους γονείς μου τέχνη ήταν μόνο η ρεαλιστική – αυτή που έδειχνε πραγματικές, αναγνωρίσιμες μορφές. Γενικά στο σπίτι μιλούσαν για μοντέρνα τέχνη μόνο όταν ήθελαν να κοροϊδέσουν. Και, φυσικά, στο σχολείο ακόμα και ο Παρθένης ήταν για πέταμα. Πού θα έβλεπα εγώ σύγχρονη τέχνη στην ηλικία των 16 χρόνων εκείνη την εποχή;

Έπεσε, όμως, στα χέρια μου (δεν θυμάμαι πώς) ένα αγγλικό βιβλιαράκι τσέπης για τον Πικάσο. Είχε τις διάφορες φάσεις από τη σχεδίαση της Γκουέρνικα (σε διαστάσεις 5x10 εκ.). Εννοείται πως την εποχή εκείνη δεν είχα ιδέα τι σήμαινε η Γκουέρνικα και η θέση της αριστεράς για τη σύγχρονη τέχνη ταυτιζόταν με την έννοια της καπιταλιστικής παρακμής.

Μου άρεσε, όμως, χωρίς να ξέρω το γιατί, και σκέφτηκα να τη «μεγαλώσω», χρησιμοποιώντας τη μέθοδο με τα τετραγωνάκια. Πράγματι, τα κατάφερα αρκετά καλά. Μάλιστα το σώμα του κεντρικού αλόγου το κάλυψα με αλουμινόχαρτο από ένα πακέτο τσιγάρα για να φαίνονται πιο έντονα οι ραβδώσεις που έχει επάνω του.

Ξέρω. Είμαι τυχερός γιατί οι γονείς μου ποτέ δεν με καταπίεσαν για οτιδήποτε – έκανα πάντα αυτό που εγώ ήθελα από τότε που πήγα στο Γυμνάσιο. Φυσικά, δεν είναι μόνο τύχη, έβαλα κι εγώ το χεράκι μου –είχα κερδίσει την απόλυτη εμπιστοσύνη τους– κι έτσι ήμουν ελεύθερος να αποφασίζω για τον εαυτό μου.

Πέρασα, λοιπόν, μια πολύ ήρεμη και παραγωγική εφηβεία, παρά το γεγονός πως εκείνη την εποχή ήταν σχεδόν αδύνατο ένας έφηβος να δημιουργήσει σχέση με μια κοπέλα – μπορούσε μόνο να πάει σε πορνείο.

Πείτε μου, λοιπόν, πόσα παιδιά στη διάρκεια του πάρτι πέρασαν τόσο ευτυχισμένα χρόνια και ταυτόχρονα απόκτησαν πραγματικές γνώσεις και ανέπτυξαν την προσωπικότητά τους – ποιος πρέπει να ζηλέψει ποιον;

Όσο για τις δύο ξαδέλφες μου, η μεγάλη (η Λιλή) έγινε καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο της Γκρενόμπλ και η μικρή (η Μαίρη) έγινε διευθύντρια της μηχανογράφησης της Ολυμπιακής Αεροπορίας και μέλος της ομάδας που δημιούργησε το 1990 το διεθνές πρόγραμμα Galileo για τις κρατήσεις θέσεων σε αεροπλάνα όλου του κόσμου.

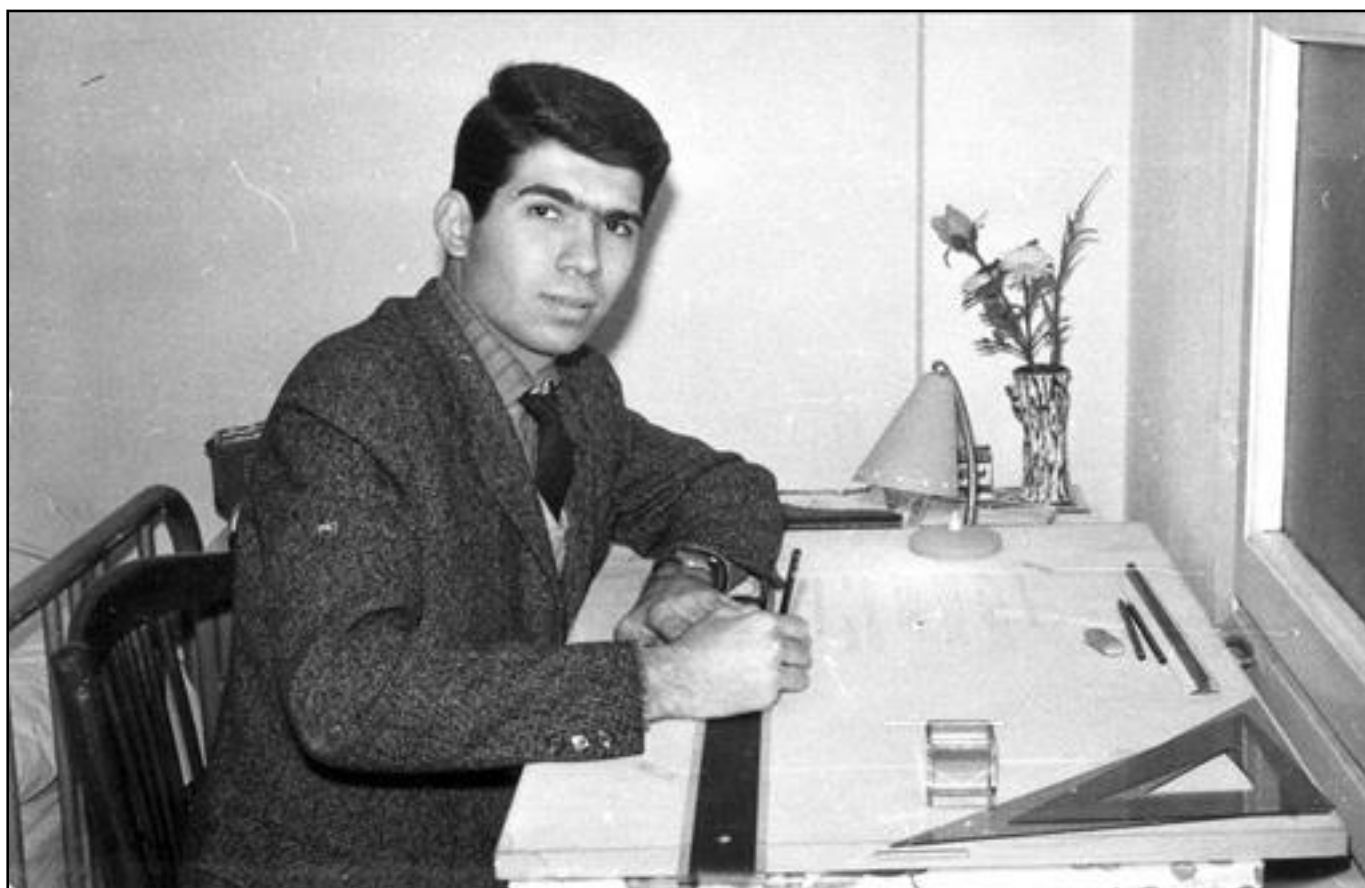
Ερώτηση:

Γιατί αυτό το μαγιό που φορούσα παιδί (και δεν κόστιζε σχεδόν τίποτα) είναι χειρότερο από τα ξεσκισμένα ακριβά μπλου-τζιν της γελοίας σημερινής μόδας;

Είμαι πια φοιτητής στο τμήμα Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Και σχεδιάζω.

Την πρώτη χρονιά μένω σε ένα χριστιανικό οικοτροφείο πίσω από την Αγία Θεοδώρα, δίπλα στην πλατεία Αγίας Σοφίας στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Φυσικά, στο τέλος της χρονιάς με διώχνουν αφού δεν ταίριαζα με το περιβάλλον.

Στο οικοτροφείο έχω συγγάτοικο τον αξέχαστο φίλο Ντόρη Τσέγκο από τη Μυτιλήνη. Εδώ παρουσιάζουμε με περηφάνια μια αυτοσχέδια μικρή σόμπα (στα κρύα της Θεσσαλονίκης).

Φυσικά δημιουργώ στο οικοτροφείο και άλλους νέους φίλους, όπως τον Χρήστο Ζαφείρη, αρχαιολόγο και σοβαρό δημοσιογράφο της Θεσσαλονίκης.

Και τον Κασιανό Γουβέλη.

Εδώ με τη φίλη του Έβη, που έχουν σήμερα γιο τον Τίτο, έναν σπουδαίο πιανίστα κλασικής μουσικής.

Ταξιδεύοντας τη νύχτα Θεσσαλονίκη-Αθήνα, για τα πρώτα Χριστούγεννα, με την «ταχεία» της εποχής, δηλαδή 11 ώρες.

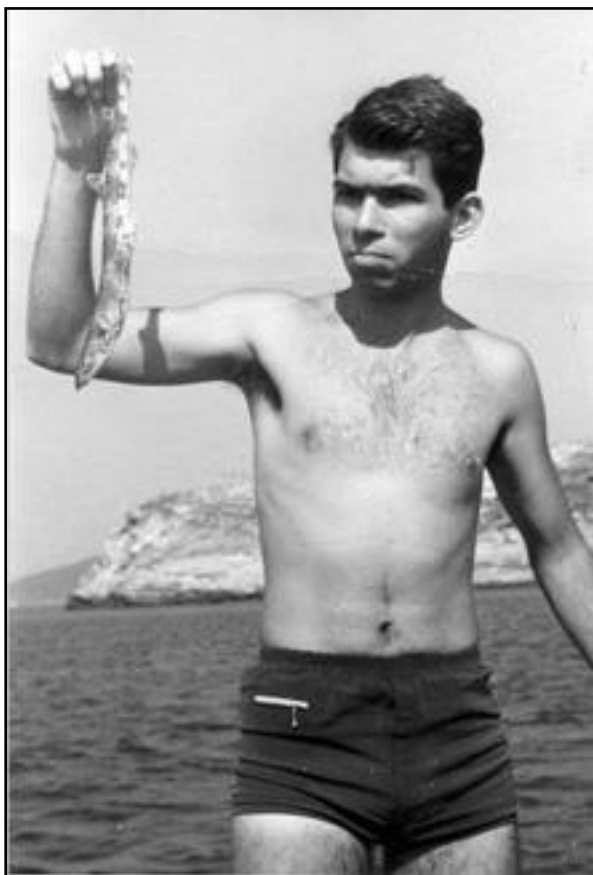

Το Πάσχα, φυσικά στην Αθήνα, γυρίζοντας τη σούβλα. Δίπλα μου ο παππούς μου.

Και το καλοκαίρι η πρώτη εκδρομή στη Σέριφο με φίλους. Όταν η Σέριφος δεν είχε ηλεκτρικό ρεύμα και πλενόμασταν στην αυλή με νερό που ζεσταινόταν από τον ήλιο σε παλιό βαρέλι πετρελαίου στην ταράτσα.

Εκεί γνωρίσαμε έναν ντόπιο ψαρά. Έτσι ξυπνούσαμε τα χαράματα και πηγαίναμε μαζί του να μαζέψουμε τα δίχτυα, να κάνουμε βουτιές από τη βάρκα και να θαυμάζουμε «τεράστια» σκυλόψαρα που πιάναμε.

Βέβαια, δεν είχα σταματήσει να ψάχνω για βιβλία που θα άνοιγαν το μυαλό μου. Εδώ με πήραν φωτογραφία την ώρα που διαβάζω το «Άξιον εστί» του Οδυσσέα Ελύτη. Όσα βιβλία αγόραζα τα έντυνα με αυτοκόλλητο χαρτί (όπως έκανα παλιότερα με τα σχολικά) για να μη χαλάσουν. Ίσως και ένα είδος σεβασμού στην έννοια του βιβλίου.

Ενώ ήμουν φοιτητής της Πολυτεχνικής Σχολής, παράλληλα ενδιαφερόμουν να αποκτήσω ολοκληρωμένες γνώσεις στον πολιτισμό και να καταλάβω πραγματικά τον κόσμο γύρω μου (αφού ο πολιτισμός προϋποθέτει την κατανόηση της ανθρωπότητας).

Έτσι, για έναν χρόνο παρακολούθησα συστηματικά τα μαθήματα του Γιώργου Σαββίδη (στη Φιλοσοφική Σχολή) για τους Έλληνες ποιητές της γενιάς του '30.

Και για δύο χρόνια τα μαθήματα του Χρύσανθου Χρήστου (επίσης στη Φιλοσοφική Σχολή) για την ιστορία της σύγχρονης εικαστικής τέχνης (από τον Σεζάν και μετά).

Αλλά η δικτατορία μου ακυρώνει την αναβολή από τον στρατό πριν να πάρω το πτυχίο μου από την Πολυτεχνική Σχολή του Α.Π.Θ. Ήμουν, λέει, «επικίνδυνος» (όπως και αρκετοί άλλοι) με τα φρονήματα που είχα, γι' αυτό έπρεπε να πάω επειγόντως στον στρατό να βάλω μυαλό και να μην ενοχλώ.

Αφού, λοιπόν, μέσα στους τρεις πρώτους μήνες πέρασα από Κόρινθο, Μεσολόγγι και Ναύπλιο, πήγα στη Λάρισα, τοποθετημένος στο 728 Ειδικό Τάγμα Μηχανικού μέσα στο μεγάλο στρατόπεδο της Λάρισας (που είχε πολλές μονάδες όλων των όπλων). Λεγόταν «Ειδικό» γιατί δεν ήταν μάχιμο, αφού εκεί πήγαιναν μόνο «επικίνδυνοι», χωρίς το δικαίωμα να πάρουν κάποια κανονική άδεια στη διάρκεια της εικοσιτετράμηνης θητείας τους.

Ήμασταν καμιά δεκαπενταριά μηχανικοί και υπομηχανικοί και περισσότεροι από 150 που ήταν σχεδόν αναλφάβητοι (οι περισσότεροι από αυτούς Μουσουλμάνοι) και είχαν ψιλομάθει στον στρατό στη συντήρηση οχημάτων και μηχανημάτων και στην οδήγηση αυτοκινήτων.

Τελοσπάντων, πέρασαν τα δύο χρόνια και ξαναγύρισα στο Πολυτεχνείο. Εδώ στις γεωδαιτικές ασκήσεις, κοιτάζοντας μέσα από τον θεοδόλιχο.

Και πήρα το πτυχίο του Πολιτικού Μηχανικού από τον αγαπητό καθηγητή μου Πενέλη. Οφείλω, όμως, να αναφέρω και τον άλλο αγαπητό καθηγητή μου, τον Νητσιώτα. Πιστεύω πως είναι πολύ σημαντικό να αναγνωρίζουν οι μαθητές τους άξιους δασκάλους τους.

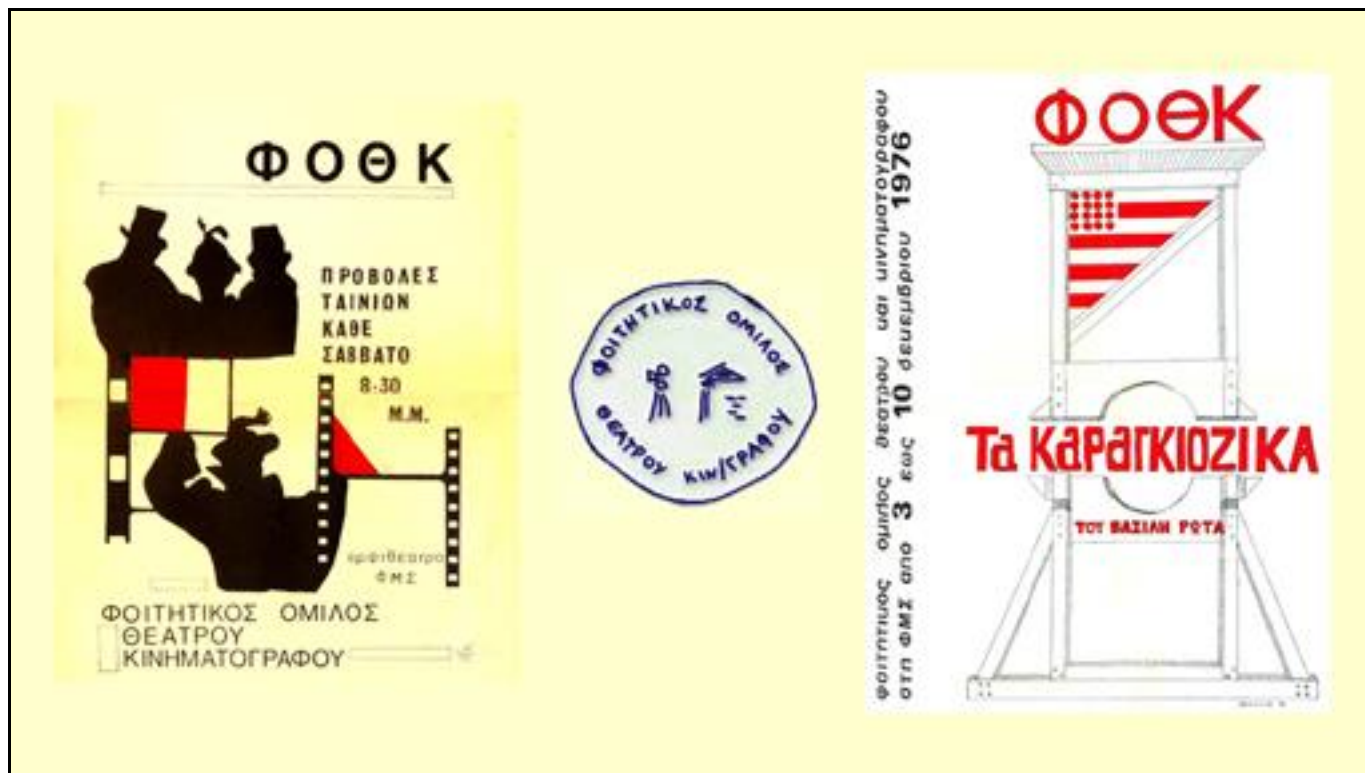

Ταυτόχρονα, όμως, με τις τυπικές σπουδές μου είχα ασχοληθεί σοβαρά και συστηματικά με την ουσία και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης γιατί πίστευα (και εξακολουθώ να πιστεύω) πως το πιο σημαντικό πράγμα για την ανάπτυξη μιας χώρας είναι η εκπαίδευση.

Πριν προχωρήσω στην επαγγελματική και επιστημονική μου δραστηριότητα να πω ότι με την κατάρρευση της δικτατορίας οργάνωσα για τους φοιτητές της Θεσσαλονίκης τον «Φοιτητικό Όμιλο Θεάτρου και Κινηματογράφου – ΦΟΘΚ».

Για παρουσίαση της οργάνωσης και των δραστηριοτήτων του ΦΟΘΚ δείτε στη διεύθυνση: <https://www.helidoni.info/b56.htm>

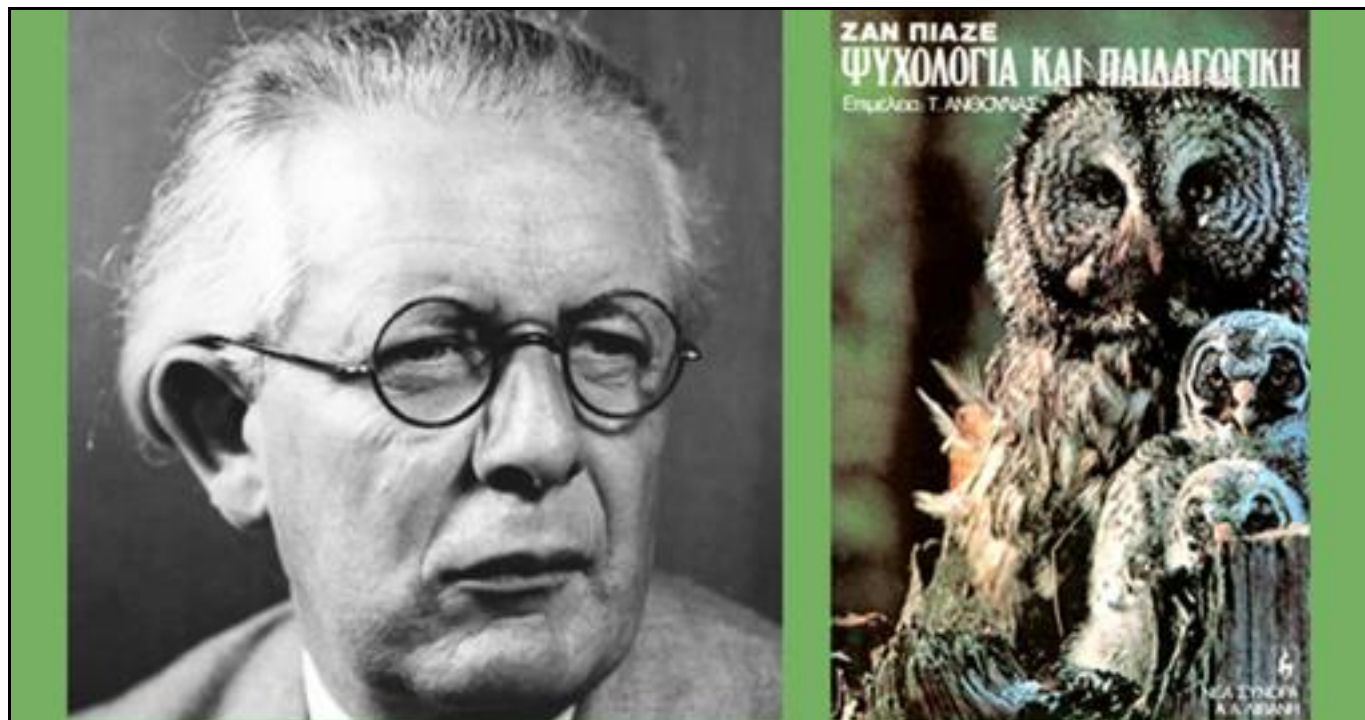

Αφού τέλειωσα με το πτυχίο του Πολιτικού μηχανικού, μπορούσα τώρα να ασχοληθώ ακόμα πιο σοβαρά με αυτό που με ενδιέφερε – την εκπαίδευση. Και όταν λέω εκπαίδευση εννοώ την αρχή της, από την οποία εξαρτάται η ανάπτυξη της συνολικής προσωπικότητας του ατόμου.

Βάση της σύγχρονης εκπαίδευσης είναι οι εργασίες του Ζαν Πιαζέ, του οποίου μετέφρασα το βιβλίο «Ψυχολογία και Παιδαγωγική» που αποτελεί μια σύνοψη των συμπερασμάτων του.

Είχα μια συστηματική επαφή με τη μεταρρύθμιση της Αγγλοσαξονικής εκπαίδευσης (στο Chelsea College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου), στηριγμένη στις έρευνες και τις απόψεις του Πιαζέ, από όπου μετέφρασα και αυτό το εισαγωγικό βιβλίο του μεταρρυθμιστικού προγράμματος.

Στη Θεσσαλονίκη, όπου έμεινα και τα τρία πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης, δημιουργήθηκε το Κέντρο Διδακτικού Βιβλίου από την εξαιρετική δασκάλα Αθηνά Ρικάκη σε συνεργασία με την αείμνηστη Μίκα Χαρίτου-Φατούρου, καθηγήτρια Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο, και τις τότε συζύγους των Μπουτάρη και Λαδένη που είχαν σπουδάσει στην Αγγλία Νηπιαγωγοί. Συνεργάστηκα κι εγώ.

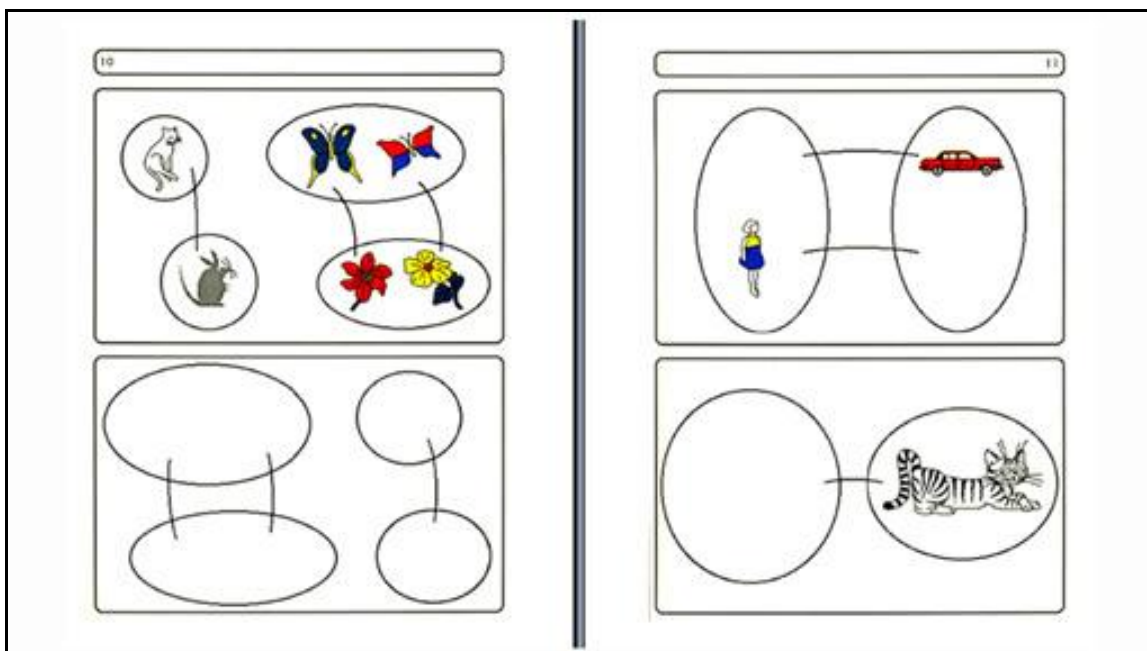
Έπρεπε, όμως, και να βγάλω και κάποια χρήματα. Έτσι μαζί με τον στενό φίλο μου Γιώργο Καρφή (αριστερά) και τον Γιαννίκο Κοπιδάκη (στο κέντρο) δημιουργήσαμε το Κέντρο Διάθεσης Βιβλίου για την εμπορική προώθηση του καλού βιβλίου στη Βόρεια Ελλάδα, παίρνοντας την αποκλειστική αντιπροσωπεία σοβαρών εκδοτικών οίκων, όπως Ερμής, Κέδρος, Εξάντας, Καστανιώτης κλπ.

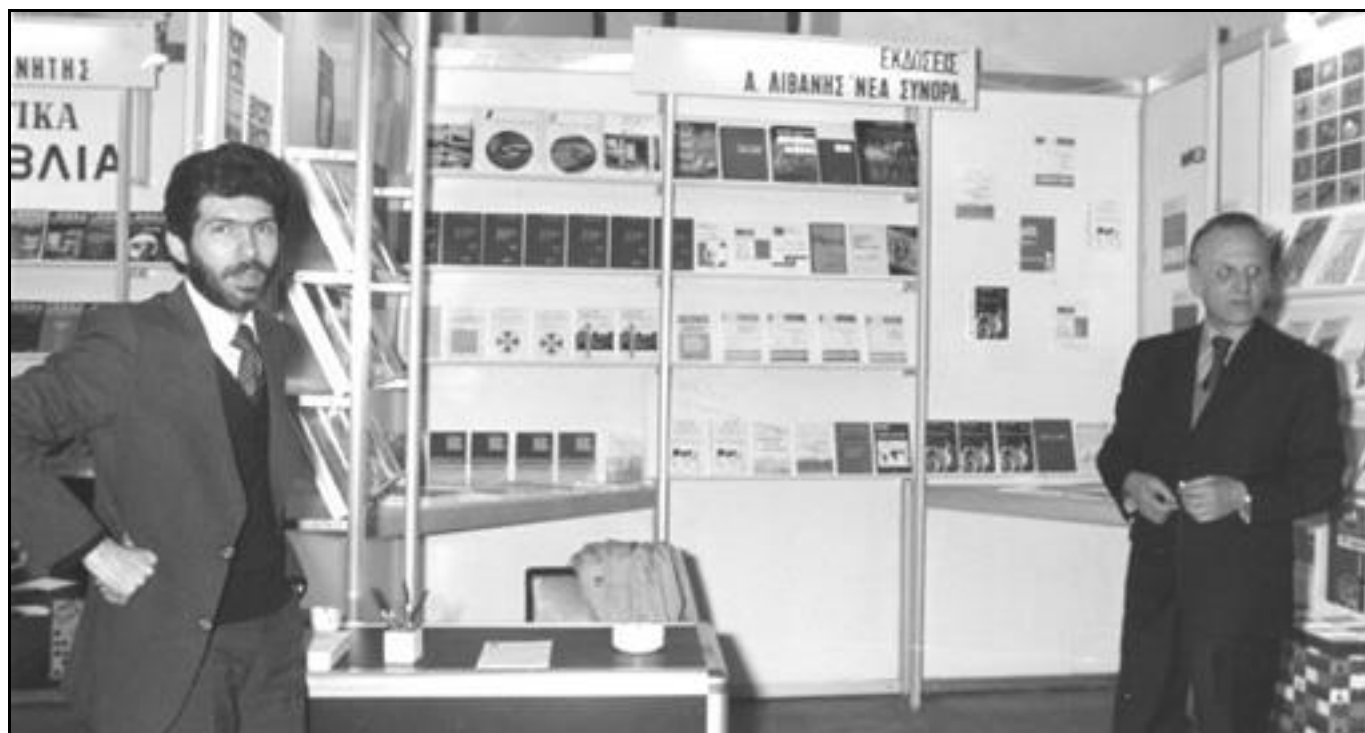
Το 1976 ξεκινώ τη μεγάλη μου προσπάθεια. Γράφω και κάνω μόνος μου την έκδοση (εκδόσεις Χελιδόνη) των πρώτων μου βιβλίων με αιχμή τα Μαθηματικά των τριών πρώτων τάξεων του Δημοτικού. Με τη Μίκα Φατούρου και τους φοιτητές της γίνεται ο πειραματικός έλεγχος της εφαρμογής των Μαθηματικών της πρώτης δημοτικού σε τέσσερα σχολεία με εξαιρετικά αποτελέσματα.

Ιδιαίτερα τα βιβλία για τα Μαθηματικά των τριών πρώτων τάξεων του Δημοτικού είχαν πολύ μεγάλη επιτυχία και από το 1977 χρησιμοποιήθηκαν από όλα τα σοβαρά ιδιωτικά σχολεία της Ελλάδας (εκτός του Κολλεγίου Αθηνών) και από πολλά δημόσια. Επίσης, πολλά ιδιωτικά σχολεία ζητούσαν να κάνω σεμινάρια στους εκπαιδευτικούς τους.

Το φθινόπωρο του 1977 εγκαταστάθηκα πια στην Αθήνα. Στη φωτογραφία πρώτη συμμετοχή μου στην έκθεση βιβλίου στο Ζάππειο, στο περίπτερο των εκδόσεων «Νέα Σύνορα», με τον Αντώνη Λιβάνη.

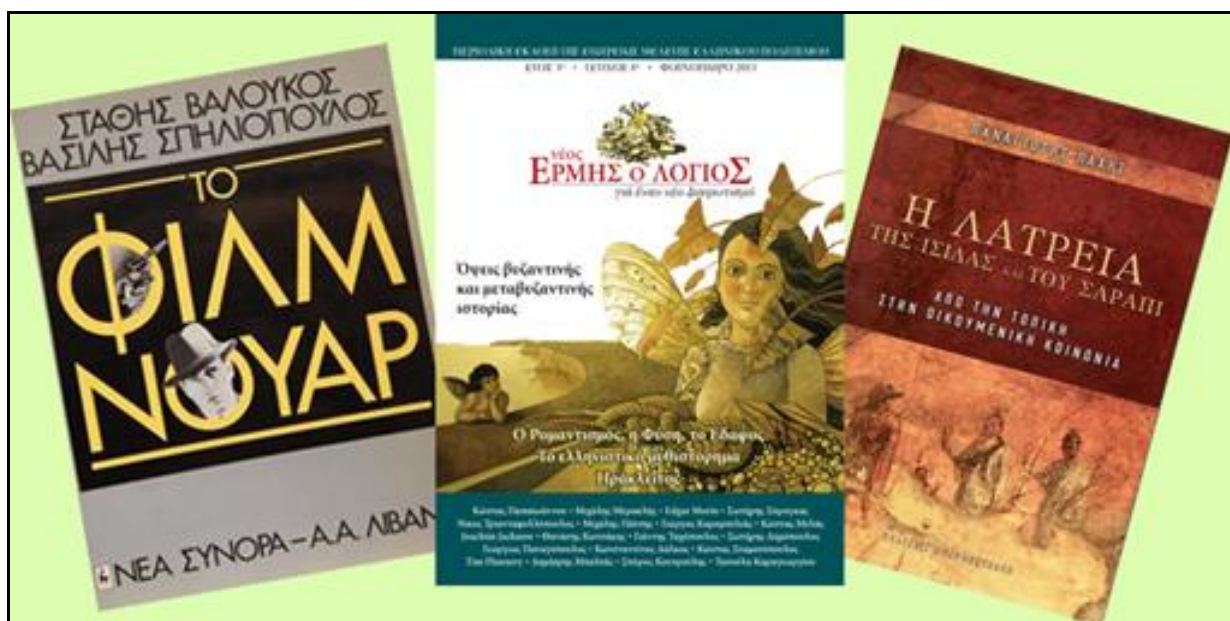
Το 1979, λοιπόν, σκεπτόμενος πως θα ήταν σημαντική η καθετοποίηση της παραγωγής των βιβλίων μου (αλλά και άλλων αξιόλογων βιβλίων για την εκπαίδευση) αποφάσισα να δημιουργήσω τη δεύτερη εταιρεία φωτοσύνθεσης στην Ελλάδα (μετά τη Fotron), εισάγοντας τη νέα τεχνολογία στις εκδόσεις. Έβαλα, λοιπόν, τις οικονομίες που είχα δημιουργήσει και πήρα ένα δάνειο από την ABN Amro Bank.

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑΣ (Ν.Π.Δ.Δ.) Ακαδημίας 18, 106 71 Αθήνα Τηλ.: 210 3680700 Fax : 210 3614726 E-mail: info@acsmi.gr Web site: www.acsmi.gr	 Ευλόγητο Οργανισμός Εκπαίδευσης και Θρησκευμάτων Αθήνα 7/12/10 Α.Π: 18605
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ	
Το ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑΣ πιστοποιεί ότι, όπως προκύπτει από τα ΜΗΤΡΩΔΑ που διατηρεί, ήταν γραμμένη σ' αυτά η πιο κάτω Επιχείρηση και με τα εξής στοιχεία:	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ:	ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	ΠΕΡΙΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ:	ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΕΠΕ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ:	57309
ΗΜΕΡ. ΙΔΡΥΣΗΣ:	3/7/79
ΗΜΕΡ. ΕΓΓΡΑΦΗΣ:	20/11/80
ΤΑΧ. Δ/ΣΗ ΕΔΡΑΣ:	ΣΚΟΥΦΑ 79 ΑΘΗΝΑ
ΑΝΤΙΚ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ:	ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η επιχείρηση πήγαινε πολύ καλά. Είχα προσλάβει εκλεκτούς εργαζόμενους και εγώ δούλευα το τελικό τμήμα της διαδικασίας, δηλαδή την επιμέλεια των κειμένων και τη σελιδοποίηση (που την εποχή εκείνη δεν μπορούσε να γίνει στην οθόνη, αλλά σε φωτεινό τραπέζι, κόβοντας και κολλώντας κομματάκι-κομματάκι κείμενα και φωτογραφίες).

Μέσα σε λίγους μήνες είχα μάθει όλες τις λεπτομέρειες της διαδικασίας έκδοσης και τους κανόνες της τυπογραφίας και είχε αναγνωριστεί η ποιότητα των εργασιών μας κι έτσι είχα πελάτες μεγάλους εκδοτικούς οίκους, όπως τα Νέα Σύνορα, ο Ερμής, ο Μπαρμπουνάκης (της Θεσσαλονίκης) κλπ.

Η Λένα Σαββίδη (αδελφή του Χρήστου Λαμπράκη, συμμετοχος των εκδόσεων Ερμής και σύζυγος του εξαιρετικού καθηγητή Γιώργου Σαββίδη, του οποίου είχα εκδώσει τα βιβλία του), μου ζήτησε το 1980 να αναλάβω την έκδοση του περιοδικού «Ομάδα» του συγκροτήματος Λαμπράκη σε νέα, σύγχρονη μορφή. Για να ανταποκριθώ σ' αυτή τη μεγάλη επιχειρηματική πρόκληση πήρα νέο δάνειο από την ABN Amro Bank για να επεκτείνω την επιχείρηση και οι εργαζόμενοι έφτασαν τους 14.

Αλλά το 1982 ήταν η χρονιά της ολικής καταστροφής. Πρώτα ήρθε το κλείσιμο της «Ομάδας» που δεν είχε καταφέρει να επεκταθεί στην αγορά κυρίως λόγω της τηλεόρασης. Και, στη συνέχεια, ήρθε ο Νόμος της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ που απαγόρευε τη χρήση σχολικών βιβλίων άλλων εκτός των επίσημων του Υπουργείου Παιδείας. Πολτοποίησα, λοιπόν, τα βιβλία μου που είχα στην αποθήκη μου και η Τράπεζα μού πήρε τα μηχανήματα φωτοσύνθεσης.

Αναγκάστηκα να πάρω ένα δάνειο 500.000 δραχμών από την Εθνική για να αποζημιώσω τους εργαζόμενους που απέλυσα. Το δάνειο ήταν με την εγγύηση του δημοσίου. Και σε τρία χρόνια, ενώ είχα εξοφλήσει το κεφάλαιο, αλλά όχι τους τόκους (ας μην ξεχνάμε πως

ο πληθωρισμός εκείνης της εποχής ξεπερνούσε το 25% – και ήταν αδύνατο να προγραμματίσεις οποιαδήποτε πληρωμή), το υπόλοιπο του δανείου μεταφέρθηκε για είσπραξη στην Εφορία, φτάνοντας στο ποσό του ενάμιση εκατομμυρίου δραχμών (με το πρόστιμο της μεταφοράς).

Πάλευα να τα βγάλω πέρα με τα χρέη που μου έμειναν, όταν τον Ιούνιο του 1983 με φώναξε ο Ζηρίδης, με το σχολείο του οποίου συνεργαζόμουν, και μου είπε να επισκεφθώ ένα Σάββατο πρωί το σχολείο της Αμερικανικής Κοινότητας (μεταξύ Χαλανδρίου και Αγ. Παρασκευής) να δω κάτι «περίεργα» μηχανήματα που είχαν φέρει. Πράγματι πήγα και είδα για πρώτη μου φορά από κοντά προσωπικούς υπολογιστές.

Είπα στον Ζηρίδη πως το θέμα είχε μεγάλο εκπαιδευτικό ενδιαφέρον. Με ρώτησε αν θα μπορούσα να αναλάβω εγώ να διδάξω και του απάντησα πως θα με ενδιέφερε, με την προϋπόθεση να πάρει τώρα τους υπολογιστές, ώστε μέσα στο καλοκαίρι να μάθω όσα χρειαζόταν για να διδάξω το Φθινόπωρο. Εκείνος, βέβαια, δεν ήθελε να δεσμεύσει χρήματα πριν από τις εγγραφές κι έτσι οι υπολογιστές αγοράστηκαν μια βδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Ο Ζηρίδης μου έδωσε τα κλειδιά του σχολείου (για να μπορώ να μπαίνω και τη νύχτα για να δουλεύω) και μου είπε να προχωρήσω. Στη φωτογραφία παρουσιάζω στους άλλους εκπαιδευτικούς του σχολείου το πρόγραμμά μου.

Να σημειωθεί πως εκείνη την εποχή δεν υπήρχε κανένα βιβλίο στην Ελλάδα για υπολογιστές (εκτός από το βασικό εγχειρίδιο για κάθε μοντέλο υπολογιστή) και προμηθευόμουν υλικό με fax από κάποια πανεπιστήμια των ΗΠΑ.

Η δουλειά με τα παιδιά (από Δ΄ δημοτικού μέχρι Γ΄ γυμνασίου) πήγε εξαιρετικά καλά και μαθαίναμε μαζί. Μπορεί να ήξερα πολύ λίγα πράγματα στην αρχή για τους υπολογιστές, ήξερα όμως τι θέλω από την εκπαίδευση – ο υπολογιστής είναι απλώς ένα εργαλείο. Μπορείτε να δείτε μια ολοκληρωμένη παρουσίαση του προγράμματος και την εξέλιξή του στη διεύθυνση του YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=eK4jSS2gsPQ>

Έτσι σιγά-σιγά έγραψα ένα διδακτορικό για τη Γεωμετρία της χελώνας και ένα βιβλίο για τη γλώσσα Basic με εκπαιδευτικούς στόχους.

Για να βγάλω τα χρέη μου έκανα τρεις δουλειές. Το πρωί έκανα την επιμέλεια των εσωτερικών εντύπων πολλών επιχειρήσεων και τον σχεδιασμό των θεατρικών προγραμμάτων του αείμνηστου Βαγγέλη Λιβαδά.

Το μεσημέρι (2 με 5) έκανα τα μαθήματα υπολογιστών στα εκπαιδευτήρια Ζηρίδη.

Και αργά το βράδυ από τις 11 μ.μ. μέχρι τις 3 το πρωί έκανα τον σχεδιασμό της οργάνωσης και την εκπαίδευση του προσωπικού της αγγλόφωνης εφημερίδας Athens News (που εκείνη την εποχή ανήκε στον αδελφό του Δημήτρη Χορν, Γιάννη) για να περάσει στις νέες τεχνολογίες (από τη λινотυπία στη φωτοσύνθεση).

Αλλά δεν άφηνα καμιά ευκαιρία για να γράφω, όπου κι αν βρισκόμουν, άρθρα για την εκπαίδευση που δημοσιεύονταν τότε σε όλο τον τύπο.

Στο τέλος του δεύτερου χρόνου δουλειάς με τα παιδιά, δημιούργησα (μαζί με τα παιδιά) μια σειρά από θεατρικά σκετς που τα παρουσιάσαμε στους γονείς (στο θέατρο των Εκπαιδευτηρίων Ζηρίδη).

Σε ένα από τα σκετς είχα διασκευάσει ένα μέρος από το έργο του Ιούλιου Βερν «Από τη γη στη σελήνη» – δηλαδή πώς θα έγραφε το έργο ο Βερν αν είχε σκεφτεί (εκτός απ' όλα τα άλλα που είχε προβλέψει) ότι μέσα στον πύραυλό του θα είχε κι έναν υπολογιστή.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

10 ΜΑΪΟΥ
1984
ΤΕΥΧΟΣ 19 (1983)

ταχυδρομος

Είναι αυτός ο καιρός που η πληροφορική γίνεται πραγματικότητα. Και έτσι φτάνει η ώρα να μιλήσουμε για το μέλλον της παιδείας.

ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ

και

στην ελληνική εκπαίδευση

[illegible]

Το 1986 κυκλοφόρησε το παιδικό περιοδικό ΔΥΟ. Συνεργάστηκα παρουσιάζοντας στα παιδιά, με χιουμοριστικό τρόπο, τον τρόπο λειτουργίας των υπολογιστών...

Ο υπολογιστής

Συζητώντας με έναν Αρειανό

Αγαπητοί φίλοι, σήμερα θα συζητήσουμε με έναν Αρειανό, δηλαδή με έναν υπολογιστή. Είναι ένας υπολογιστής που δεν μπορεί να κάνει τίποτα άλλο από να υπολογίζει. Αλλά, για να υπολογίσει, πρέπει να του δώσουμε ένα πρόβλημα. Οπότε, η δουλειά του Αρειανού είναι να μας δώσει ένα πρόβλημα. Ας δούμε ένα... φαινομενολογικό παράδειγμα.

Υποθέτουμε ότι έχουμε μια ομάδα παιδικών παιχνιδιών στο δρόμο, σπριτς και γυναικεία παπούτσια. Πρέπει να τα χωρίσουμε σε δύο ομάδες. Ας πούμε: Αρειανό! Σπριτς, αυτά τα παιχνιδιά είναι Αρειανικά, με τις καρτέλες που είναι πάνω τους με την εικόνα του Αρειανού. Ας πούμε: Σπριτς, αυτά τα παιχνιδιά είναι Αρειανικά, με τις καρτέλες που είναι πάνω τους με την εικόνα του Αρειανού. Ας πούμε: Σπριτς, αυτά τα παιχνιδιά είναι Αρειανικά, με τις καρτέλες που είναι πάνω τους με την εικόνα του Αρειανού.

Ας πούμε: Σπριτς, αυτά τα παιχνιδιά είναι Αρειανικά, με τις καρτέλες που είναι πάνω τους με την εικόνα του Αρειανού. Ας πούμε: Σπριτς, αυτά τα παιχνιδιά είναι Αρειανικά, με τις καρτέλες που είναι πάνω τους με την εικόνα του Αρειανού.

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

η επίθεση των κουνουπιών

Ο υπολογιστής είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας μηχανισμός που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

... Προτείνοντας εκπαιδευτικά προγράμματα για υπολογιστές...

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ

Μαθαίνοντας ανατομία στον υπολογιστή σας

Γίνε γιατρός!

Αγαπητοί φίλοι, σήμερα θα μαθαίνουμε ανατομία στον υπολογιστή σας. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

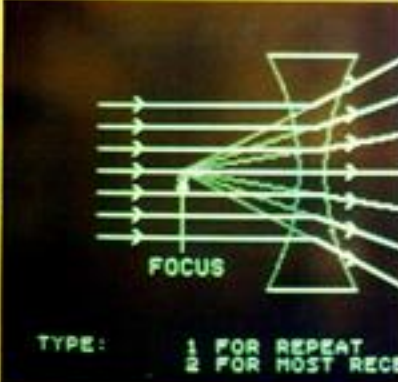
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΚΟΜΠΙΟΥΤΕΡ

Το φως και τα παιχνίδια του

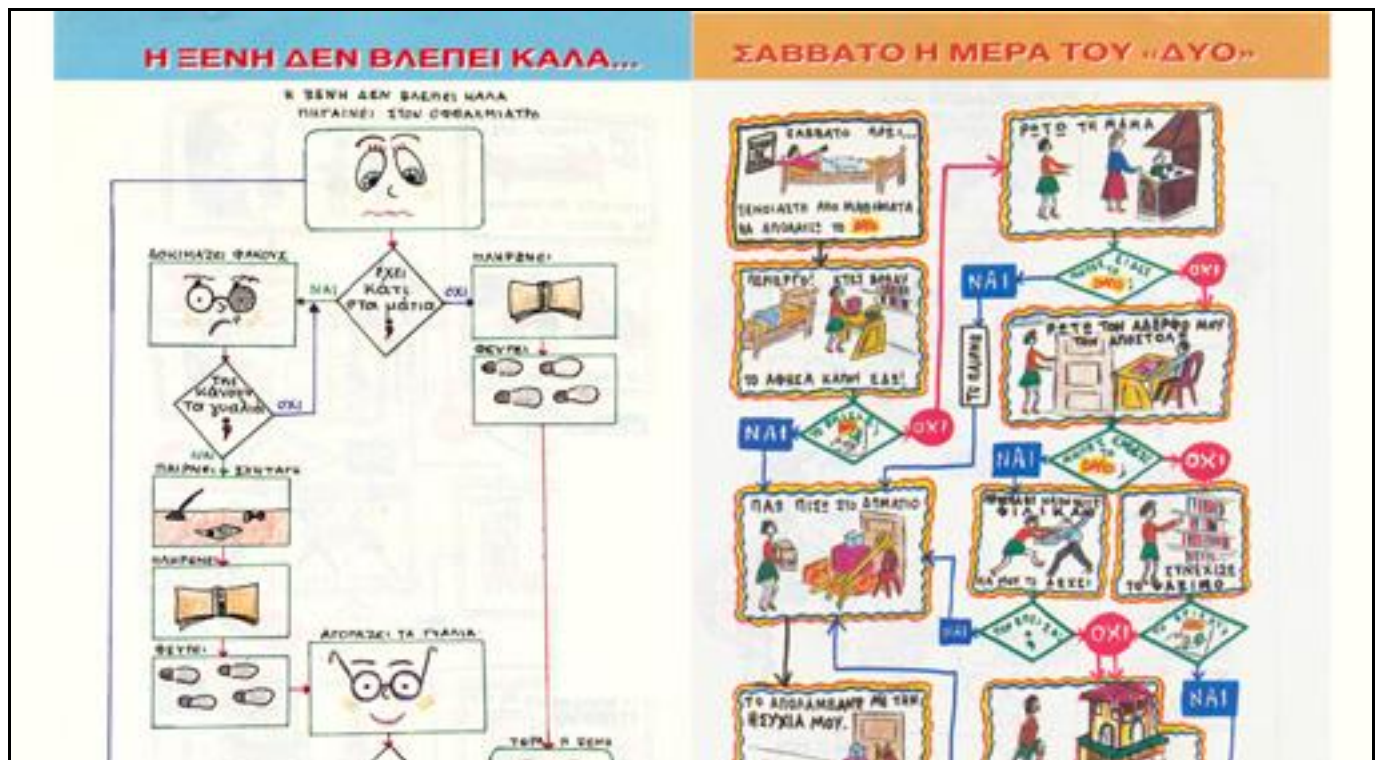
Το φως είναι ένα φαινόμενο που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς. Είναι ένας υπολογιστής που μπορεί να κάνει υπολογισμούς.

... Και κάνοντας έναν διαγωνισμό για λογικά διαγράμματα, παίρνοντας περισσότερες από 4.000 απαντήσεις με διαγράμματα των παιδιών.

Στο μεταξύ είχα δημιουργήσει μια σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων που είχαν καλή εμπορική επιτυχία σχετικά με την εποχή. Έτσι στα τέλη του 1986 είχα εξοφλήσει όλα τα χρέη μου.

Εκπαιδευτικά προγράμματα για υπολογιστές

- 1. Αριθμητική:** Αριθμοί και πράξεις (Χελιδόνι, 1983).
- 2. Μαθηματικά:** Γραφικές παραστάσεις συναρτήσεων (Χελιδόνι, 1983).
- 3. Εφαρμοσμένα Μαθηματικά** (Χελιδόνι, 1983). Το πακέτο απευθυνόταν σε φοιτητές του Πανεπιστημίου και του Πολυτεχνείου και αντιμετώπιζε προβλήματα ανωτέρων Μαθηματικών.
- 4. Γρήγορο διάβασμα** (Χελιδόνι, 1984). Το πρόγραμμα εξασκεί το παιδί στη σωστή και γρήγορη ανάγνωση.
- 5. Αρχαία ελληνικά:** Ανώμαλα ρήματα (Χελιδόνι, 1984).
- 6. Νεοελληνική Γραμματική:** Ουσιαστικά, Επίθετα, Ρήματα (Χελιδόνι, 1984). Εξάσκηση στη Νεοελληνική Γραμματική.
- 7. Λεξιλόγιο Αγγλικών** (Χελιδόνι, 1985).
- 8. Λεξιλόγιο Γαλλικών** (Χελιδόνι, 1985).
- 9. Φυσική:** Μηχανική (Χελιδόνι, 1985). Εξομοίωση πειραμάτων της μηχανικής με πλήρη εποπτεία, αναλογία και κίνηση.

Το 1987 το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου με κάλεσε να διδάξω στους φοιτητές των Παιδαγωγικών Τμημάτων (στη Ρόδο) τη «Χρήση της Πληροφορικής στην εκπαίδευση». Και φροντίζω για την άμεση δημιουργία δύο εργαστηρίων με υπολογιστές.

Παρασκευή 2 Δεκεμβρίου 1988 ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 35

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Διάλογος

Η πληροφορική στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου

Του ΤΑΣΟΥ ΑΝΘΟΥΛΙΑ*

ΑΠΟ ΤΗΝ πανεπιστημιακή χρονιά 1987-88 η κοινότητα της Πληροφορικής στο Παιδαγωγικό Τμήμα (Διοικητική και Ηλεκτρονική) του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Είναι η πρώτη φορά που στη χώρα μας η πληροφορική εκδηλώνει θεσμικά στο χώρο της εκπαίδευσης των διδασκάντων και εργαζομένων. Και μάλιστα με πρώτο παλιό εκπαιδευτικό που ανταποκρίνεται στην εκπαίδευση στην εκπαίδευση.

Στο πρόγραμμα σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων του Πανεπιστημίου του Αιγαίου, εισαχθέντες είναι εξαιρετικά γνωστά αντικείμενα (ιστορία): δύο μαθηματικά και τρία επίλογος. Τα μαθηματικά αυτά είναι:

Υπολογιστική

α. Τεχνολογία της Πληροφορικής και Κοινωνία.

β. Εκπαιδευτικά προγράμματα για υπολογιστές.

Εκπαίδευση

α. Η διδασκαλία της γραμμάτιας με τη γλώσσα LOGO.

β. Εισαγωγή στην τεχνητή νοημοσύνη.

γ. Διδακτορικά εκπαιδευτικά προγράμματα.

Εργολογία της Πληροφορικής και Κοινωνία: Στο μάθημα αυτό συζητούν, κρίνουν, ενοχλούν της πληροφορίας. Αντιμετωπίζονται, επίσης, και οι έννοιες της ποιότητας, της καλής και της κακής. Στη συνέχεια των πληροφοριών. Στη συνέχεια των πληροφοριών.

Με τον τρόπο αυτό, υπολογιστική, αλλά και επόμενο δύο χρόνια, θα έχει δημιουργηθεί μια σειρά βιβλιογραφική Τριάντα πληροφοριών, σχετικά με την εκπαίδευση.

Τεχνολογία με υπολογιστή: Οι κοινότητες μεθυσμένοι να χρησιμοποιούν ένα από τα προγράμματα εισαγωγής και γραμμάτιας, με τη βοήθεια των οποίων μπορούν να υπολογιστούν ότι έχουν τους ίδιους με από τη διαγράμμιση, πινάκων, σχέδια κ.λπ.

Εκπαιδευτική ανάλυση: Οι κοινότητες μεθυσμένοι να χρησιμοποιούν ένα από τα προγράμματα εισαγωγής ανάλυσης, το οποίο θα χρησιμοποιούν στη επιστημονική επεξεργασία των ερευνητικών τους, στα δεδομένα γνωστικά αντικείμενα.

Από εξαιρετικούς με τη χρήση

σχεδίαση στη διεύθυνση αγοράς χιλιάδες εκπαιδευτικά προγράμματα, των οποίων η ποιότητα, ουσία, διαφέρει. Είναι, λοιπόν, κρίσιμη να είναι η εκπαιδευτική για τη διδασκαλία των δεδομένων γνωστικών αντικείμενων.

Σε πρώτη θέση αγοράζονται 100 (αγγλίζονται) εκπαιδευτικά προγράμματα για υπολογιστές. Η καλύτερή τους, προγραμματίζονται έναν με έναν τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται όλες οι σύγχρονες τάσεις στην αγορά αυτή, τα προγράμματα να αναφέρονται σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να ακολουθούνται οι απόψεις (ήλικας και διεύθυνση).

Για να δημιουργηθεί, λοιπόν, ένα

και διδακτικό.

Οι φοιτητές του τμήματος Νοσημάτων αγοράζουν με μια παράλληλη της - ελέγχου LOGO, τη γλώσσα ΗΒ. Η ελέγχου αυτή διαμορφώνεται για παιδιά της πρωτοβάθμιας ηλικίας, οι οποίοι, όμως, έχουν να διαλέξουν. Στο πλαίσιο της υπολογιστικής υποδομής τους, υπολογιστές με δεδομένα σχετικά φύλα, εκδόσεις κ.λπ. Τα παιδιά, κατόπιν, να υπολογιστές στην αγορά, οδηγούν στην αγορά του υπολογιστή τη γλώσσα, ζωγραφίζονται, ένα, το οποίο και είναι.

Εισαγωγή στην τεχνητή νοημοσύνη: Η τεχνητή νοημοσύνη αποτελεί σήμερα μια πρόκληση σε πολλά επίπεδα. Είναι το σημείο που παρουσιάζονται οι νέες τεχνολογίες με τις σύγχρονες τάσεις της υπολογιστικής και κοινωνίας.

Διδακτορικά εκπαιδευτικά προγράμματα: Σήμερα είναι τα διαμορφωθέντα προγράμματα για υπολογιστές, όπως τα υπολογιστικά και δεν έχουν να προσέξουν, οι διδακτορικοί και οι θέσεις. Τέλος, ο υπολογιστής τους να είναι εκείνο το εργαλείο που, όπως είναι ο Παιδί, θα μπορούσε να βοηθήσει στη μαθησιακή της Παιδαγωγική από ένα σύνολο εργαλείων και διαμορφώνει σε μια κατάσταση.

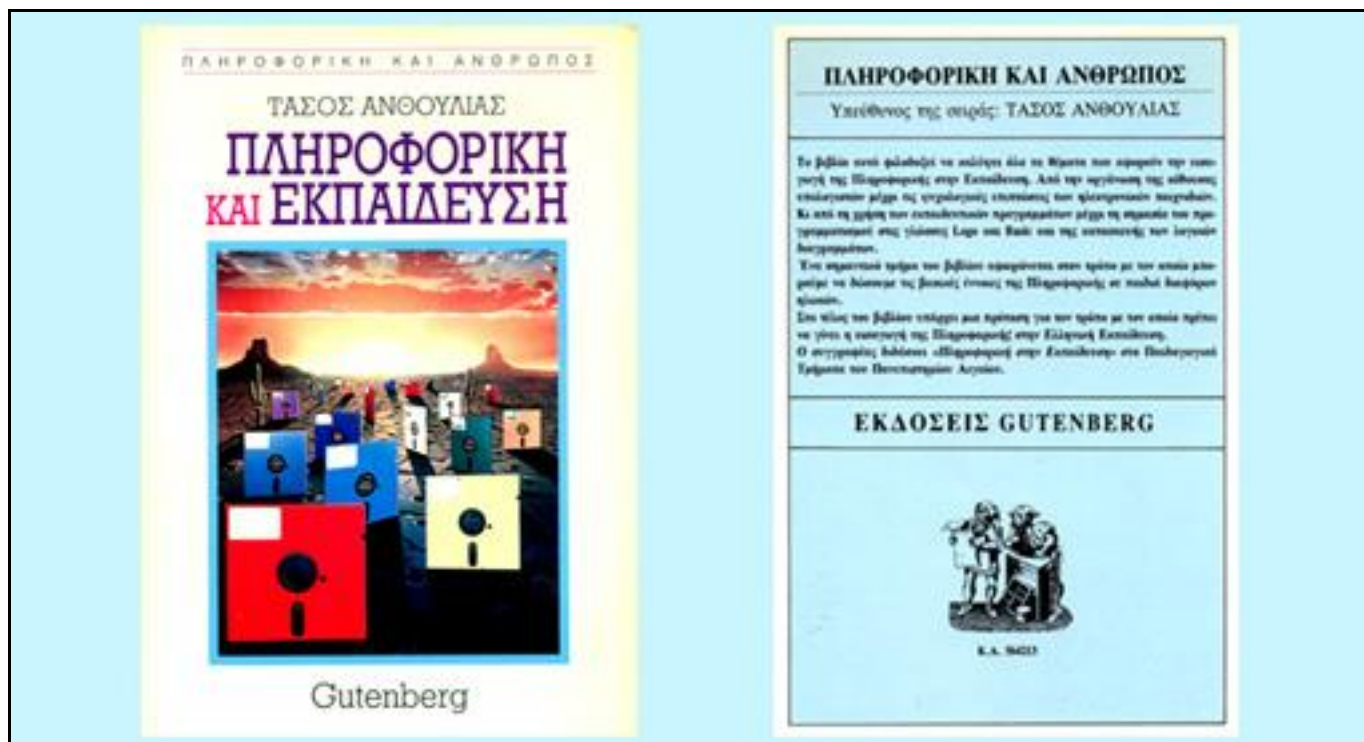
Το εκπαιδευτικό υπολογιστικό: Το εκπαιδευτικό υπολογιστικό του Παιδαγωγικών Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στην ολοκλήρωση του έργου (στην πανεπιστημιακή χρονιά 1988-89, θα παραδοθούν συνολικά ογδόντα υπολογιστές).

Ο υπολογιστής είναι από πάντα συνδεδεμένος με δικτύο. Κάθε δικτύο με ένα μεγάλο όνομα και ένα εκτε-

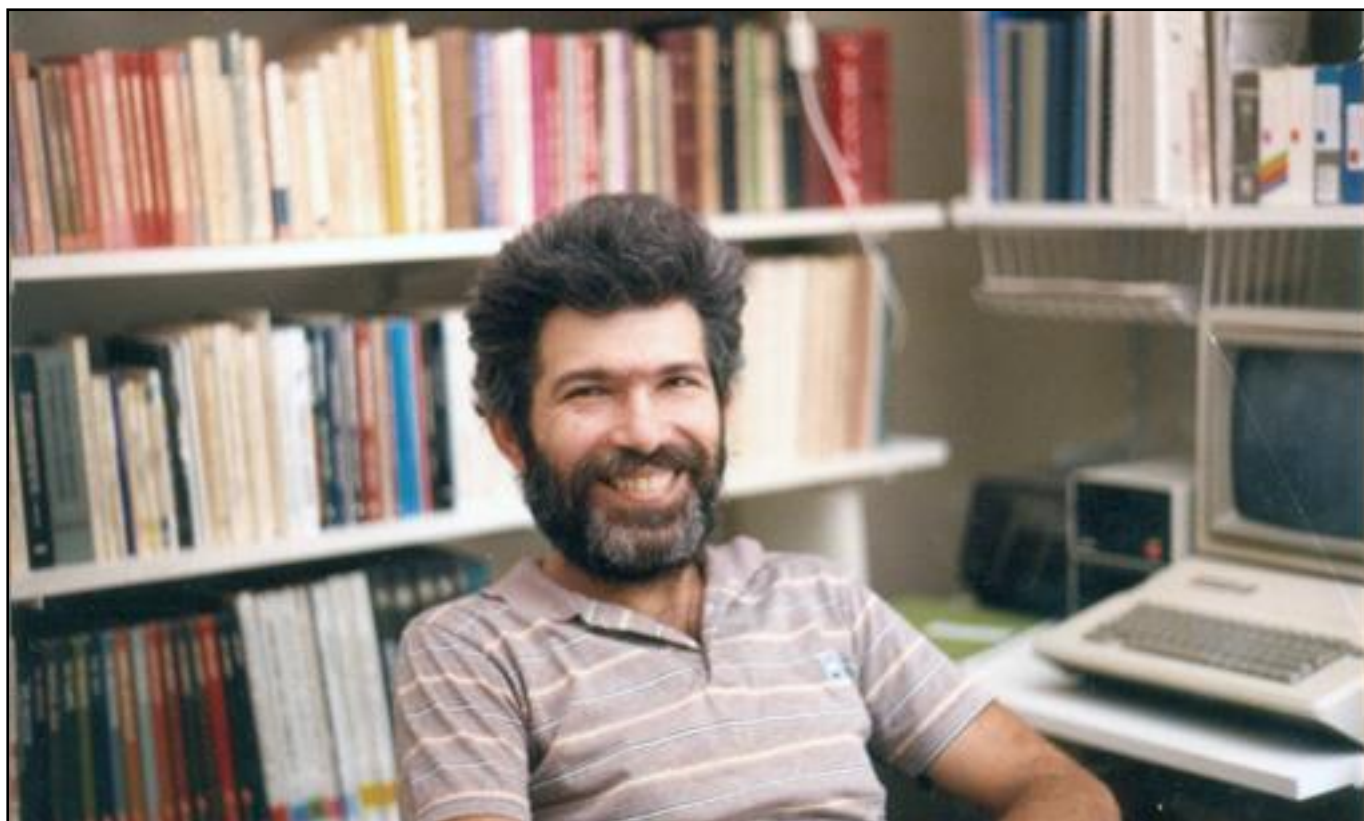
Είχα ήδη μεταφράσει τρία βιβλία με τα οποία μπορούσαν να ξεκινήσουν οι φοιτητές μου...

... Μέχρι να τους δώσω το 1989 ένα δικό μου ολοκληρωμένο βιβλίο.

Μόλις πήγα στο Πανεπιστήμιο άρχισα μια σειρά από «εγκλήματα». Το πρώτο ήταν πως εγκαταστάθηκα αμέσως στη Ρόδο, θεωρώντας πως έπρεπε να κάνω σωστά τη δουλειά μου (ενώ όλοι οι υπόλοιποι συνάδελφοι, που δεν ήταν Ροδίτες, έρχονταν μια μέρα στις δεκαπέντε, αεροπορικάς από την Αθήνα).

Το δεύτερο ήταν πως αμέσως άνοιξα το πανεπιστήμιο στην κοινωνία, προσφέροντας, μεταξύ άλλων, σεμινάρια (φυσικά, χωρίς πληρωμή), κάθε Τρίτη απόγευμα, στους εκπαιδευτικούς της Ρόδου.

Η συμμετοχή ήταν τόσο μεγάλη που κάθονταν ακόμα και στην ανοιχτή πόρτα.

Εδώ, στο τέλος της πρώτης χρονιάς, σε πάρτι με τους φοιτητές μου.

Τα «εγκλήματά» μου συνεχίζονται: Μου αναθέτουν τη διάλεξη με θέμα «ΕΟΚ και Νέες Τεχνολογίες» στα πλαίσια της Συνόδου των αρχηγών κρατών της ΕΟΚ στη Ρόδο τον Νοέμβριο του 1988, αφού κανένας άλλος συνάδελφος δεν δήλωσε πως ήξερε το θέμα.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

*Σας προσκαλούμε
να τιμήσετε με την παρουσία σας
τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που
πλαισιώνουν την*

**40η Σύνοδο
του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών
Κοινοτήτων στη Ρόδο.**

Δρ. Σπύρος Καραπάνης
Σπύρος Καραπάνης
Δήμαρχος Ρόδου

*** Δευτέρα 28 Νοέμβρη, ώρα 18.00**

*** Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ώρα 20.00**
Διάλεξη: "ΕΟΚ και Νέες τεχνολογίες"
Οργάνωση: Δήμος Ρόδου και Σχολείο
Πληροφορίες Παιδαγωγικών
Τμημάτων Πανεπιστημίου Αιγαίου

*** Τετάρτη 30 Νοέμβρη, ώρα 18.00**

*** Πύργος Άη Γιώργη (Μεσαιωνική Πύλη)**
Εκδήλωση Ευρωπαϊκής Αριότητας
Οργάνωση: Δήμος Ρόδου, Γραφείο Ευρωπαϊκών
Κοινοτήτων Αθήνας
Διάρκεια: 30/11 - 5/12,
ώρες: 10.00-13.00 & 17.00-20.00

*** Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου
ώρα 16.00**
Επίκαιρο: "Ο Λόγος Βρίσκει στην Ελλάδα"
Οργάνωση: Δήμος Ρόδου, Βρετανικό Σχολείο
Διάρκεια: 30/11-4/12, 10-13 & 17.00-20.00

*** Παρασκευή 2 Δεκέμβρη, ώρα 19.30**

*** Δημοτική Παναγοθήκη**
"36 αιώνες πολιτισμού"
Αφιέρωμα 1600 π.Χ. - 1974 μ.Χ."
Οργάνωση: Δημοτική Παναγοθήκη,
Ομάδα προπονητικής Αμφιστάτου
Διάρκεια: 2/12 - 7/1/1989
ώρες: 10.00-13.00 & 17.00-20.00

*** Σάββατο 3 Δεκέμβρη**

*** Δημαρχείο, ώρα 18.30**
Απονομή βραβείων "Τιμητές της Επικράτειας"
Οργάνωση: Δήμος Ρόδου
Ένωση Ευρωπαϊκών Φεντεράσιόν

*** Ιερός Ναός Ευαγγελισμού, ώρα 20.00**
Μουσική εκδήλωση
Ροδίτες σολίστ σε ήγη Ευρωπαϊκών συνθέτων.
Παιδική Ντανική Χορωδία Δήμου Ρόδου
Οργάνωση: Δήμος Ρόδου

1989. Πρώτη συμμετοχή σε πρόγραμμα Erasmus με θέμα «Πρώτη γραφή και ανάγνωση» σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια της Τουλούζης, της Λουβέν και της Βαρκελώνης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2000 ΘΕΜΑΤΑ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ - ΣΕΛ. 31

Η μαγεία της Πληροφορικής στα σχολεία

Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΘΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΡΙΖΙΚΑ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΥΠΟΧΡΕΩΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΝΑ ΔΕΧΘΕΙ ΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

Μέχρι από σήμερα ουσιαστικά οι αλλαγές που εισάγονται στην εκπαίδευση, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανεργία, είναι ουσιαστικές. Και, πρώτα, η αλλαγή στην καριέρα. Η εκπαίδευση, όπως και η εργασία, θα αντιμετωπιστεί από προσωπικά ενδιαφέροντα, με αμοιβή ανάλογη της προσπάθειας που καταβάλει ο εκπαιδευτικός. Η αμοιβή αυτή θα είναι ανάλογη με την απόδοσή του (Εκπαιδευτική).

Η εισαγωγή, στην εκπαίδευση, του υπολογιστή θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

Της **ΕΛΣΩ ΚΑΡΑΥΙΤΑ**

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

Οι αλλαγές που εισάγονται στην εκπαίδευση, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανεργία, είναι ουσιαστικές. Και, πρώτα, η αλλαγή στην καριέρα.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

...αποδοτικότητα. Η αλλαγή αυτή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας. Η εισαγωγή του υπολογιστή στην εκπαίδευση, όπως και στην εργασία, θα αλλάξει το πρόσωπο της εκπαίδευσης, όπως και της εργασίας.

Journal of Computer Assisted Learning

Edge Hill College of Higher Education

Direct line (0695) 79823

St. Helens Road Ormskirk
Lancashire L39 4QP
Telephone Ormskirk (0695) 75171

Director	H Webster MA
Deputy Director	B Greaves MA, PhD
College Secretary	J McNamara MSoc Sci, FCIS

New Information Technologies and Literacy Skills

A Project Sponsored by the Commission of the European Communities

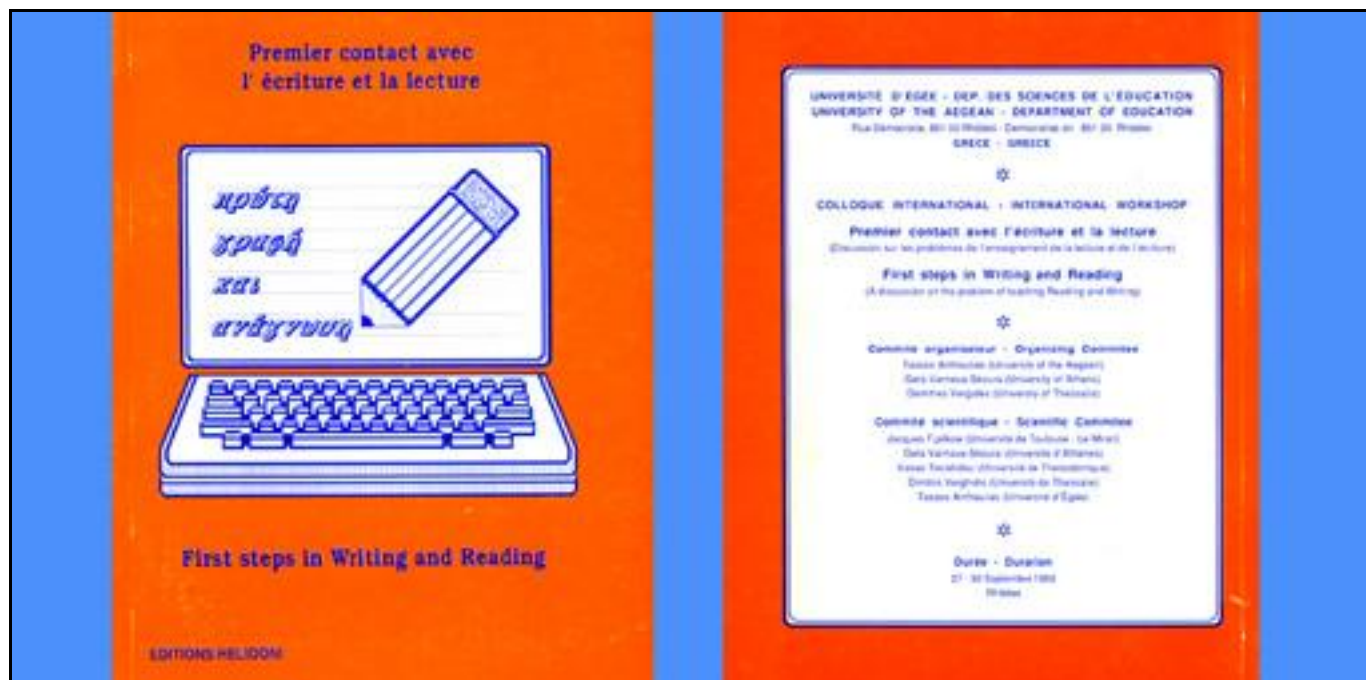
Το 1989 δημιούργησα στην τηλεόραση της ET1 μια σειρά 12 δεκάλεπτων επεισοδίων που είχε ως στόχο την ενημέρωση των παιδιών γύρω από τη χρήση και τις εφαρμογές των υπολογιστών.

Το 1989 είχα κάνει, επίσης, μια συζήτηση με μαθητές (διάρκειας 18 λεπτών) με θέμα «τη σχέση υπολογιστή και βιβλίου» στην τηλεόραση της ET1.

Τον Σεπτέμβριο του 1989 οργανώνω στη Ρόδο διεθνές συμπόσιο για την «Πρώτη γραφή και ανάγνωση». Η εισήγησή μου είχε τίτλο «Γραφή και ανάγνωση στην εποχή της πληροφορικής».

Τον Ιανουάριο του 1990 η *Ελευθεροτυπία* κάνει ένα αφιέρωμα για τη δεκαετία που πέρασε και τη δεκαετία που αρχίζει. Το αφιέρωμα ήταν χωρισμένο σε δέκα τομείς και μου ζητά να γράψω το άρθρο σχετικά με την Πληροφορική.

Εδώ είμαι στο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εκπαιδευτικών στο Ζάππειο με θέμα: «Η Εκπαίδευση στην Ευρώπη». Εισήγηση δική μου με θέμα: «Οι νέες τεχνολογίες και η Ευρωπαϊκή εκπαίδευση ως παράγοντας καλλιέργειας της κοινής πολιτιστικής συνείδησης».

Και συνεχίζω να δημοσιεύω άρθρα, ελπίζοντας πως μπορεί να υπάρξει μια καλύτερη παιδεία στην Ελλάδα. Αποδείχθηκε, τελικά, πως έκανα ένα μεγάλο λάθος. Η εκπαίδευσή μας, όπως και η ελληνική κοινωνία, βυθίζεται τώρα στο απόλυτο χάος.

Σάββατο 9 Μαρτίου 1991 ΣΑΒΥΝΕΡΟΥΤΜΑ
35

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Του ΤΑΣΟΥ ΑΝΘΩΤΟΥ*

4 εργαλεία για εκσυγχρονισμό της παιδείας

Ν ΟΜΙΣΩ που ήρθε για να συζητήσει για τα προβλήματα της ελληνικής εκπαίδευσης, ιδιαίτερα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας. Και η συζήτηση είναι καταλληλή για τους παρόντες λόγους.

α) Εξού συνεκτιμάται από την διάσκεψη ότι μόνο την εκπαίδευση, αλλά και την πολιτική, το αμύθητο και η υποβάθμιση της ελληνικής εκπαίδευσης. Η ανάγκη για το μέλλον της εκπαίδευσης μας, αγγίζει όλους τους ανθρώπους του κράτους, και ιδιαίτερα από την πολιτική του τομέα.

β) Έχουν εξελιχθεί όλα τα είδη που είχαν στη διάθεσή μας για να διασφαλίσουμε τα κριτήρια που είναι να παρακολουθούμε τα πραγματικά προβλήματα. Σε τα διαβήματα της ελληνικής εκπαίδευσης, για παράδειγμα, η επιδίωξη του «μετασχηματισμού» για την οποία «αναμένεται» είναι επιβεβλημένη.

γ) Σε όλα που κληρό γίνεται μερικές άλλες και ανακατασκευάζει σε όλα τα επίπεδα οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό. Οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να εφαρμοστούν και μόνο από αντίστοιχες αλλαγές των εκπαιδευτικών δομών. Οι πρώτες

αίχμες στη μέθοδο είναι για τις προπονομίες τους, σε εθνικό ή συλλογικό επίπεδο, ώστε για την εκπαιδευτική να κερδηθούν, να αποδοθούν διότι τους, προετοιμάσει δρόμους.

Φυσικά, οι μόνοι που δεν καθόρισαν για την εκπαίδευση αυτή είναι οι νέοι. Τέτοιους είδους προετοιμασίες παράγει το ελληνικό σχολείο. Και τα εργαλεία που χρησιμοποιεί η ελληνική εκπαίδευση για να διασφαλίσουν παιδαγωγικά είναι τα ακόλουθα:

Πρώτο εργαλείο είναι ο εκπαιδευτικός. Το συνταγματικό σύνταγμα της εκπαίδευσης μας ότι μόνο δεν ενδιαφέρει τον Ελληνα εκπαιδευτικό να

νός θεμελιώδης ανθρωπισμός, ο οποίος έχει φτάσει στα όρια του γυμνασίου. Γιατί, βέβαια, δεν μπορεί να χρησιμεύσει διαμορφωθεί, να παράσχει, η ενότητα που γίνεται στο πλαίσιο της πρώτης δημοτικού με σχολείο. Ομογενοποιείται με τους αριθμούς 6 ως 10 και 28 σχολεία της προηγούμενης είναι 23 είναι 307.

Το «Αντικείμενο» προγράμματος συνδέονται και ε' αυτό και αναφέρεται ειδικά στην. Ένα δεύτερο εργαλείο είναι το «Προγραμματικό» γνώσεις, οι οποίοι κολλήται ο μαθητής τη μερική να τα αποκτήσει και την επόμενη να τα έχομε (και) δεν πρέπει να ελπίσει στο

ρους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να ανακλύουν τη δημιουργικότητα και την προσωπικότητά τους.

Αν πραγματικά θέλω μια εκπαίδευση και να καταλάβω μερικό αντίκτυπο της κοινωνίας και της οικονομίας μας, τότε θα πρέπει να την ανακατασκευάσω από τη φασματικά δομή της. Οι λίγες των ομοιοτήτων προβλεπόμενες της εκπαίδευσης μας βρίσκονται μόνο στην κατεύθυνση της αποκέντρωσης.

ΑΙ ΠΡΟΕΠΙΛΗΨΕΩΣ ΜΕ να περιγράψω με λίγα λόγια την κατεύθυνση αυτή. Πρώτα απ' όλα απαιτείται η συρρίκνωση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και ο περιορισμός του σε καθαρά εθνικά καθήκοντα, με έμφαση στη σύνδεση του με τα προγραμματικά προγράμματα των παιδαγωγικών και καθηγητικών τμημάτων. Βασικός σκοπός του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου είναι να είναι ο εκσυγχρονιστής και η αναδιοργάνωση των σχολικών προγραμμάτων και η έγκριση των σχολικών βιβλίων.

Τα σχολικά προγράμματα θα πρέπει να παρουσιάζουν σε απλό και σαφές οικονομικό στόχο. Η υλοποίησή τους θα πρέπει να παρουσιάζει στα απλά και απλά.

Το σημαντικότερο ζήτημα

πας στην πραγματική ζωή των μαθητών.

ΠΡΕΣΕΙ, επίσης, να καταλάβουμε πως ο σημαντικότερος στόχος της εκπαίδευσης δεν είναι η αποστήθιση αποστηθισμένων και «τύπων», αλλά η ανάπτυξη της ικανότητας των παιδιών για σωματική και συλλογική εργασία με συστηματικό σκοπό. Ας επιμείνουμε, λοιπόν, την προσοχή μας και εκπαιδευτικών προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι κι άλλες τέτοιες θέματα που αντιμετωπίζονται με υπομονετική γρηγορότητα, δεν αποκλείονται καθ' εναυτόν της προετοιμασίας πράξης.

Τα σχολικά προγράμματα πρέπει να δίνουν έμφαση στις εθνικές και συλλογικές δραστηριότητες των μαθητών. Πώς να μην είναι, βέβαια, ο νέος των 18 χρόνων, όταν και 12 χρόνια, ήταν υποχρεωμένος να κάθεται στη θέση του, και να ακούει τον εκπαιδευτικό και να αναπαράγει τα στοιχεία που έχει ακούσει. Ο μαθητής του ενός και μοναδικού σχολείου βιβλίου που γράφεται από υπαρκτούς καθηγητές, πρέπει να

Τα πολλαπλά μέσα (multimedia) εμφανίζονται δυναμικά το 1992. Αρχίζω, λοιπόν, να δημιουργώ μια σειρά διαδραστικών δίγλωσσων CD-ROMs για παρουσίαση ελληνικών θεμάτων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

TED 67 • 111 46 74413 • Τηλ. & Fax 371 21 36 348 • E-mail: helidoni@helidoni.gr
Αντισφύριος Ελλάδος: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Κεντρική Δοκίμη Γ. Γενναίου 5 • 10678 Αθήνα • Τηλ. & Fax 3817835 - 3809061

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ CD-ROMs (για Mac και Windows)

	Το πρώτο μου CD	Ένα πρώτο περιεχόμενο για την πρώτη άσκησή του. Περιλαμβάνει τον αλφάβητο, τις αριθμούς, τις ερωτήσεις, τη Γραμματική, τη Μεθόδευση και την Αγγλική Γλώσσα. (Για παιδιά 4 ως 10 χρονών)
	COMPACT GREEK	Το Ελληνικό για Αγγλόφωνους μαθητές. Αυτό το πρώτο CD-ROM περιλαμβάνει τον αλφάβητο, τις αριθμούς, τις ερωτήσεις, τη Γραμματική, τη Μεθόδευση και την Αγγλική Γλώσσα. (Για παιδιά 4 ως 10 χρονών)
	COMPACT English	Το Αγγλικό για Αγγλόφωνους μαθητές. Αυτό το πρώτο CD-ROM περιλαμβάνει τον αλφάβητο, τις αριθμούς, τις ερωτήσεις, τη Γραμματική, τη Μεθόδευση και την Αγγλική Γλώσσα. (Για παιδιά 4 ως 10 χρονών)
	ΤΟ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ	Το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και η Βυζαντινή παράδοση της Πίστεως. Ένα CD-ROM για την ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, με την ιστορία της Ορθόδοξης και της Ανατολικής Εκκλησίας.
	ΕΛΛΑΔΑ: Η ΧΩΡΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΕΙΣΜΟΣ	Ένα πολυμεσικό, ιστορικό και γεωγραφικό οδηγό για την Ελλάδα. Περιλαμβάνει 200 πόλεις και ιστορικά μνημεία, 50 αρχαιολογικά μνημεία, 40 μουσεία, 320 εθνικά, 1300 οικόπεδα με εγχρωμικές φωτογραφίες.

Ο πρώτος ελληνικός καταλόγος ούτως multimedia software για Mac και Windows

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

EDITIONS HELIDONI • CULTURAL SOFTWARE HOUSE
Represented in N. America by: COSMOS PUBL., P.O. Box 3035, River Vale, NJ 07675
Tel. 1-800-957-0572 or 1-800-664-9494 • Fax: 201-664-9492

LIST of CD-ROMs (for Mac and Windows)

	My First Greek CD	An interactive multimedia CD-ROM full of animation, Greek voices and music. Includes the Greek Alphabet, First Numbers, Greek Grammar, Let's play Maths and English-Greek Vocabularies. (For Children 4 - 10 years old)
	COMPACT GREEK	An interactive multimedia CD-ROM for a basic communication in Greek. This package will help you to begin communication in Greek in everyday situations and learn about Greek customs, traditions and culture.
	COMPACT English	An interactive multimedia CD-ROM for effective communication in English. Use this course to increase both your fluency and accuracy in business situations and your knowledge of U.S. towns and cities.
	THE LIGHT OF THE ORTHODOX CHURCH	The Ecumenical Patriarchate of Constantinople and the Byzantine tradition. The history and the religious traditions of Byzantine Hellenism. Under the auspices of the Ecumenical Patriarch, R.A.D. M. Bartholomew.
	GREECE: THE COUNTRY AND THE CIVILIZATION	An interactive multimedia guide (cultural, historical, folklore and tourism) for every city, town, island and archaeological site of Greece with more than 1300 colorful screens and traditional music. (To be published during 1992)

The first Greek multimedia Software House for Mac and Windows

Μία από τις μεγαλύτερες παραγωγές μου ήταν αυτή για την Ελλάδα.

**ΕΛΛΑΔΑ
Η ΧΩΡΑ ΚΑΙ Ο
ΠΟΛΙΤΕΙΣΜΟΣ**
του Τόσου
Ανθούλα

200 cities and historical places
50 archaeological sites
50 islands
40 museums
320 pictures
1300 screens with color photos

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

**GREECE
THE COUNTRY AND
THE CIVILIZATION**

**ΕΛΛΑΔΑ
Η ΧΩΡΑ ΚΑΙ Ο
ΠΟΛΙΤΕΙΣΜΟΣ**

MADE WITH
MICROSOFT
POWERPOINT

Συμμετέχω από το 1993 ως το 1995 στο πρόγραμμα LINGUA με θέμα «Ελληνο-αγγλική και αγγλο-ελληνική εκπαιδευτική σειρά σε δίσκους CD, με στόχο τις επιχειρηματικές ευκαιρίες στις αντίστοιχες χώρες, σχεδιασμένη με τη βοήθεια των πολλαπλών μέσων», σε συνεργασία με τρεις αγγλικές εταιρείες.

Να σημειωθεί πως τα Κοινοτικά προγράμματα εγκρίνονταν τότε κατευθείαν από τις Βρυξέλλες με αντικειμενικές προδιαγραφές και με υποχρέωση να είναι διακρατικά. Μετά το 1996 οι εγκρίσεις άρχισαν να γίνονται από τα ελληνικά Υπουργεία και ο καθένας σήμερα ξέρει ποια ήταν η κατάληξη. Επομένως, το τέλος ήταν προδιαγεγραμμένο.

Συνεχίζω να χαλώ την πανεπιστημιακή πιάτσα και να παραγίνομαι επικίνδυνος. Δημιουργώ στο πανεπιστήμιο το πρώτο εργαστήριο πληροφορικής στην Ελλάδα για άτομα με όλων των ειδών τις ειδικές ανάγκες, με τη βοήθεια του φίλου μου Νίκου Ράπτη, που έμενε τότε στη Ρόδο. Έρχονται εκπρόσωποι της ΕΟΚ και δίνουν συγχαρητήρια.

Ήταν αδύνατο πια να αντέξω τις απαράδεκτες συνθήκες που επικρατούσαν. Μια συνεχής υπόγεια ίντριγκα των άσχετων συναδέλφων που αποτελούσαν τη μεγάλη πλειοψηφία. Και από το άλλο μέρος να βλέπω την πλήρη αδιαφορία των φοιτητών. Για αναλυτικές πληροφορίες μπορείτε να δείτε εδώ:

<https://www.helidoni.info/Resignation.pdf>

Γύρισα, λοιπόν, το 1996, και πάλι στην Αθήνα. Ανέλαβα διευθυντής κατάρτισης σε ένα ΚΕΚ, όπου έκανα και ορισμένα σεμινάρια πληροφορικής, ενώ παράλληλα ανέλαβα την επιμέλεια κάποιων επιστημονικών περιοδικών και πρακτικά συνεδρίων στις εκδόσεις «Ελληνικά Γράμματα».

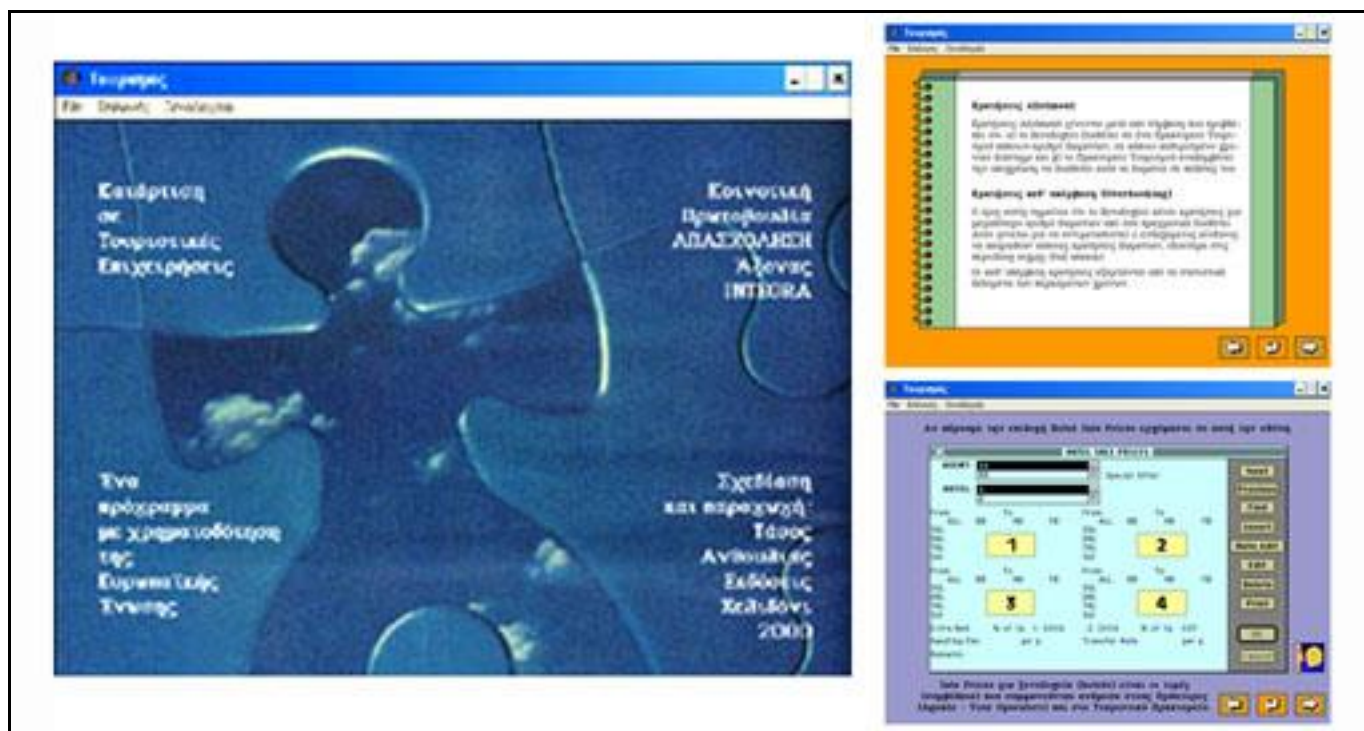

[illegible][illegible]

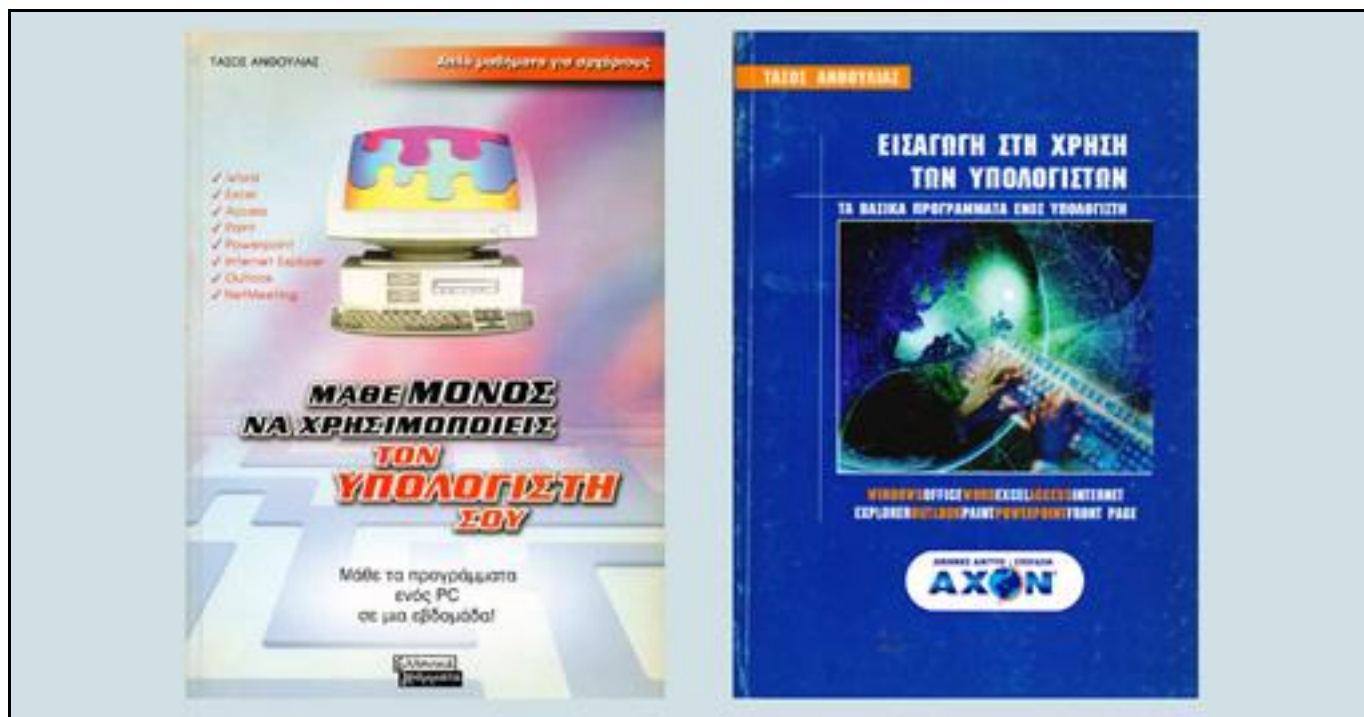
Συμμετείχα στο πρόγραμμα Socrates με θέμα Nouvelles Technologies de Formation et Nouvelles Technologies de Communications σε συνεργασία με τη Greta Leman (Γαλλία) και την CESFO (Ιταλία).

Συμμετείχα, επίσης, στο πρόγραμμα Integra - Πρωτοβουλία Απασχόληση, με θέμα «Κατάρτιση σε τουριστικές επιχειρήσεις», σε συνεργασία με τις «Σπουδές Ξυνή» και τη Νομαρχία Δωδεκανήσου.

Το 2000 έβγαλα δύο νέα βιβλία για τη χρήση των υπολογιστών.

Και το 2001 έβγαλα οχτώ βιβλία στις εκδόσεις Λιβάνη, με τα οποία θα μπορούσαν οι γονείς να βοηθήσουν τα μικρά παιδιά τους στα Μαθηματικά και στη Γλώσσα.

2001 με 2002 ήμουν υπεύθυνος εκπαίδευσης της Εταιρείας Προστασίας Σπαστικών: στη γνωστή «Πόρτα Ανοιχτή».

Το 2004 είχα μια συζήτηση με τον φίλο μου Γιάννη Άγγλο. Η φιλία μας ξεκινά από την Α΄ γυμνασίου, όταν ήμασταν συμμαθητές στο δημόσιο «Πρώτο Πρότυπο Γυμνάσιο Αρρένων Αθηνών» (όπως λεγόταν τότε) στην Πλάκα. Και συνεχίζεται.

Ο Γιάννης είναι γιος του Θεόδωρου Άγγλου (σύμβουλου του Κωνσταντίνου Καραμανλή για την ανάπτυξη του τουρισμού με την οργάνωση των πρώτων Ξενία).

6. If your company reached the minimum number of points in the assessment by guests in satisfaction, the employees and the Mystery Person, and the action plan corresponds to the guidelines, your company will be awarded the Quality Label level I (in analogy to level I).

7. You monitor the results against the measures formulated in your action plan annually. You take in the new action plan to the next level.

Quality Label for Swiss Tourism

The quality management programme for touristic companies in Switzerland

Quality Label level III

When a company has passed levels I and II of the «Quality Label for Swiss Tourism» programme, it should be in a position to introduce a Total Quality Management System (TQM). There are various ways of doing this (ISO, VDMA, etc.). The objective of the umbrella organisations is to award companies which introduce such a system «Quality Label level III». They will only work on the development of level II to ensure an introduction can be expected in 2003 at the earliest.

Requirements for a Quality-Guest or Quality-Traveller

The Quality-Guest (level II) or Quality-Traveller (level III) should fulfil the following prerequisites:

- trained in the subject of «Quality Management»
- an exemplary model for service
- not accepted by the company management
- leadership experience in the corresponding company (leading role or senior key personnel)

Umbrella organisations of the programme

Swiss Tourism Promotion programme co-ordination
Switzerland Tourism
Gast Schweiz
Swiss Hotel Association
Swiss Catering
Swiss Union of Public Transport
Confederation of Regional Tourist Office Directors
Association of Swiss Tourism Directors
Swiss Road Transport Association
Swiss Association of Travel Agencies
Association of Swiss Schools of Skiing and Snowboarding
Hotel & Guest Union

The programme was developed by the Research Institute for Tourism and Tourism of the University of Bern and the Reg. Academy in Zurich.

The programme is supported by the State Secretariat for Economic Affairs (SECO).

Five arguments in favour of the Quality Label

1. **Better quality means more profit**
Better services are directly reflected in the fact that service compensation costs are reduced and guest loyalty is promoted.
2. **Quality management means less cost**
The introduction of a quality management system does not cause loss. But it is worth more expenditure to avoid problems or making the same mistakes.
3. **Quality improves the lead over the competitors**
Guests look for an act of orientation in the wide world of tourism; others establish to tourists.
4. **Quality management makes more**

5. **Marketing organisations prefer companies with the Quality Label**
During promotions and campaigns (e.g. for Switzerland Tourism), companies with a Quality Label are given preference.
6. **Marketing organisations prefer companies with the Quality Label**
During promotions and campaigns (e.g. for Switzerland Tourism), companies with a Quality Label are given preference.
7. **Quality management improves financing possibilities**
Financing schemes are created with plans which are more frequently require the introduction of quality management systems.
8. **Companies with the Quality Label make an image-promoting impression**
Anyone regarding quality damages the image of the hot city destination Switzerland.
9. **High service quality brings competitive advantages**
The quality programme provides the capacity of the service, making them even difficult to copy from improving the market share.
10. **Good service is more effective than expensive advertising**
Winning new guests costs 12 times more than keeping regular guests. And 8 out of 10 guests spend two to three days in Switzerland on the recommendation of friends and relatives.

The «Quality Label for Swiss Tourism» programme

Quality is more and more becoming the decisive competitive advantage in tourism. Guests and customers are increasingly deciding to choose those offers in which they have the certainty that the services are of high quality and

Το πρόβλημα ήταν πως θα έπρεπε κάποιος να αναλάβει την ολοκληρωμένη παρουσίαση του Σήματος στα ελληνικά, τις εισηγήσεις στα σεμινάρια και τον έλεγχο των επιχειρήσεων. Αφού, λοιπόν, ο Γιάννης ήταν πνιγμένος στη δουλειά του και δεν προλάβαινε να κάνει τίποτε άλλο από τη γενική οργάνωση και καθοδήγηση, ανέλαβα εγώ.

Μελέτησα όλο το θέμα (μέσα από ειδικές σελίδες του Internet και με αλληλογραφία), μετέφρασα όλο το υλικό και ύστερα το παρουσίασα αναλυτικά στους Ελβετούς από τους οποίους και πιστοποιήθηκα επίσημα για την εφαρμογή του στην Ελλάδα.

Έξι λόγοι για την απόκτηση του Σήματος Ποιότητας Q

1. Καλύτερη ποιότητα σημαίνει αύξηση κέρδους. Οι καλύτερες παραχές έχουν άμεση ανταπόκριση στο εμπορικό αποτέλεσμα.
2. Η ποιότητα προσφέρει υπεροχή στον ανταγωνισμό. Οι πελάτες προσπαθούν να εντοπίσουν την ποιότητα μέσα στις πολυάριθμες τουριστικές προσφορές.
3. Το Σήμα Ποιότητας δίνει μεγαλύτερο κύρος στο μάρκετινγκ.
4. Οι επιχειρήσεις με το Σήμα Ποιότητας βελτιώνουν την εικόνα της τουριστικής αγοράς της Ελλάδας ως χώρας προορισμού διακοπών.

Το Ελβετικό Σήμα Ποιότητας για τον Τουρισμό Q τώρα και στην Ελλάδα

Ποιότητα σημαίνει:

- να κάνεις τα συνηθισμένα με εξαιρετικό τρόπο.
- να κάνεις ό,τι κάνεις με την καρδιά σου.
- ότι ο πελάτης έρχεται ξανά.
- ότι μια υπηρεσία λειτουργεί ανάλογα με τις ανάγκες των ομάδων των φιλοξενουμένων.
- ότι μια υπηρεσία λειτουργεί με βάση τις προσδοκώμενες

Το Σήμα Ποιότητας Q στις χώρες της Ευρώπης

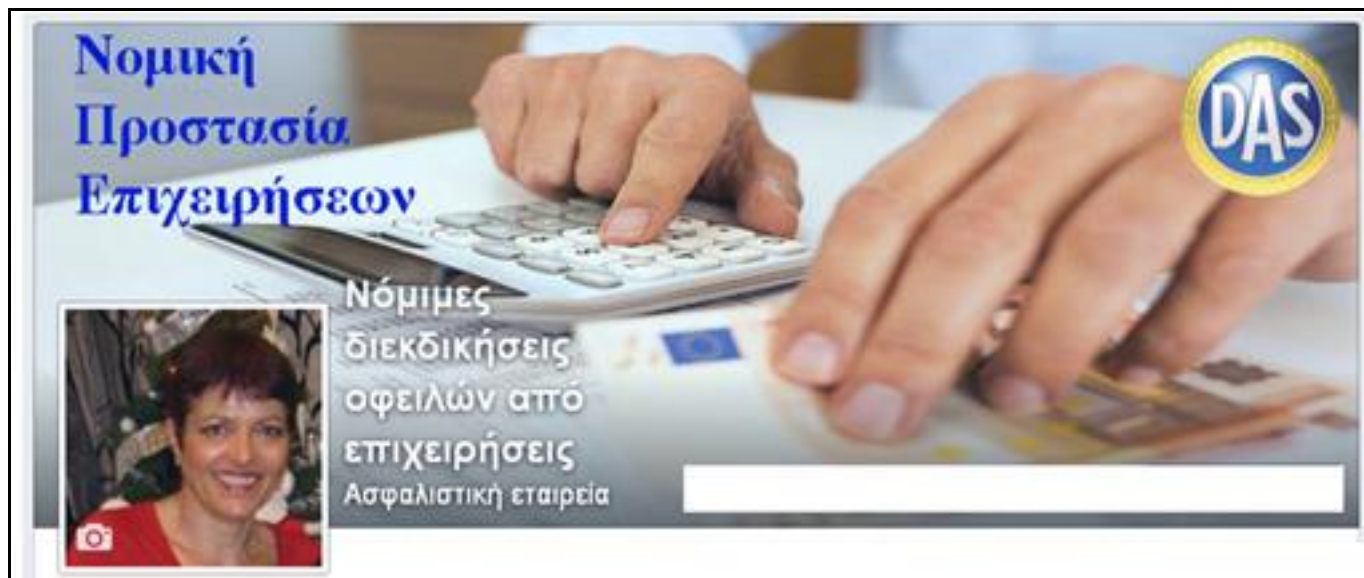

European Hospitality Quality

Τα τελευταία χρόνια, φθάνοντας στη συνταξιοδότηση, βοηθώ τη γυναίκα μου στη δουλειά της. Είναι ασφαλίστρια της DAS κυρίως για επιχειρήσεις που θέλουν να ασφαλίσουν τις νομικές διεκδικήσεις τους για τις οφειλές των πελατών τους, αλλά ασχολείται και με γενικές ασφαλίσσεις – ιδιαίτερα με συνταξιοδοτικά προγράμματα.

Για να μην υπάρξει, όμως, κανένα τυπικό πρόβλημα, μελέτησα το θέμα των ασφαλίσεων και πιστοποιήθηκα και εγώ ως ασφαλιστικός διαμεσολαβητής μετά από εξετάσεις που οργανώνει η Τράπεζα της Ελλάδας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ &
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΩΝ

Αθήνα, 30/12/2010

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η

Βεβαιώνεται ότι ο ΑΝΘΟΥΛΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
έλαβε μέρος με επιτυχία στις εξετάσεις των Ασφαλιστικών Συμβούλων, οι οποίες διενεργήθηκαν την 20^η Νοεμβρίου 2010, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1569/1985 (ΦΕΚ Α 83), όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση του Π.Δ. 190/2006 (ΦΕΚ Α 196/14/09/2006) και τις Υπουργικές Αποφάσεις Κ3-11087/27/11/2000 (ΦΕΚ Β 1531/14/12/2000) και Κ3-8010/08/08/2007 (ΦΕΚ Β 1600/17/08/2007).

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΙΩΤΗ
ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΑΓΙΟΥΛΑ ΚΑΡΑΔΙΜΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΚΙΤΖΗ

Εδώ τελειώνει η περιγραφή της επαγγελματικής και επιστημονικής μου δραστηριότητας. Όποιος θέλει περισσότερα στοιχεία μπορεί να τα βρει στην ιστοσελίδα μου, στη διεύθυνση: <https://www.helidoni.info/>

Η εκπαιδευτική βιβλιοθήκη του Τάσου Ανθουλιά

Βιβλία, άρθρα, εργασίες, CD-ROM και DVD που μπορείτε να κατεβάσετε ελεύθερα στον υπολογιστή σας

Εκπαιδευτικά βιβλία - άρθρα

Εκπαιδευτικά Videos και e-Books

Playlists στο YouTube

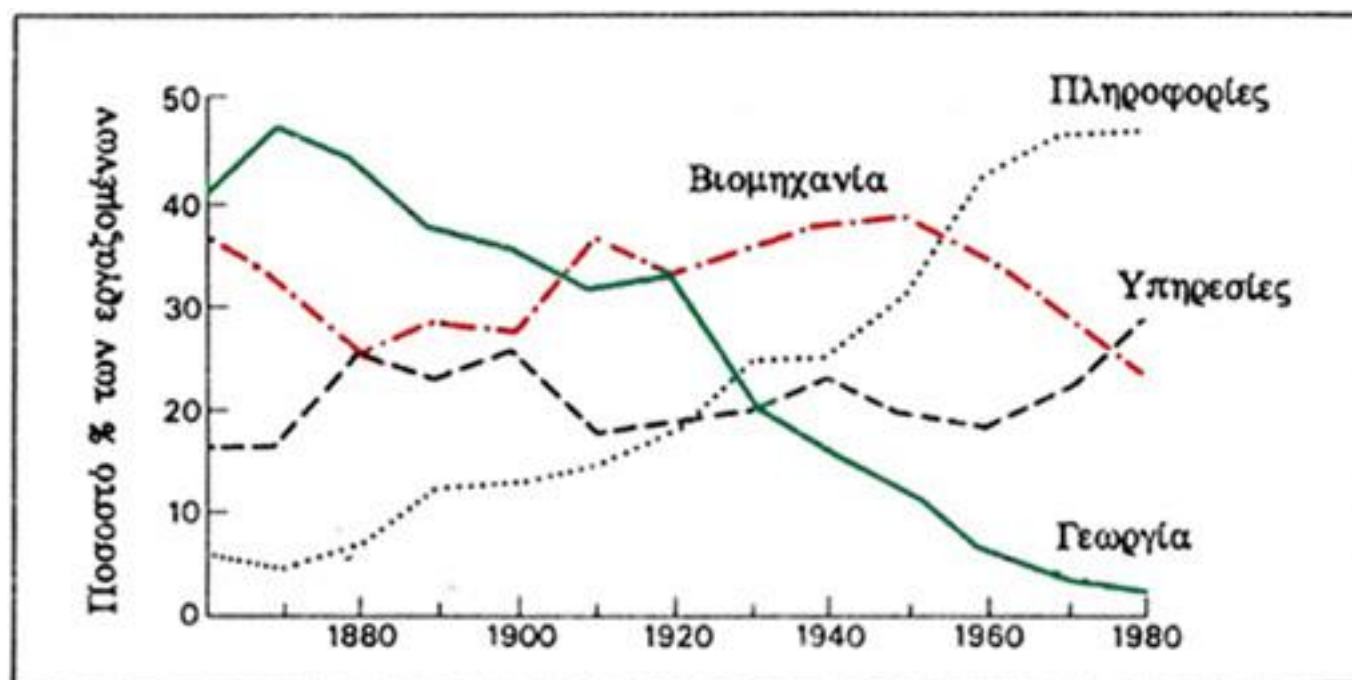
Αудиό και προτάσεις

Έρευνας - Εφαρμογής

Γιατί προτιμώ το χελιδόνι;
 Επειδή το χελιδόνι συμβολίζει την Άνοιξη. Ταυτόχρονα, όμως, ξέρουμε πως ένα χελιδόνι δεν φέρνει την Άνοιξη...

Βιογραφικοί στοιχεία
 Ηλεκτρονικά με τον συγγραφέα

Θα ήθελα, όμως, να δώσω στους νέους ανθρώπους να καταλάβουν ποια είναι σήμερα η έννοια του επαγγελματικού προσανατολισμού και της διαβίου εκπαίδευσης μέσα από τις συγκλονιστικές αλλαγές που συμβαίνουν σε όλο τον κόσμο. Στην εικόνα φαίνονται οι αλλαγές στα ποσοστά των εργαζομένων στους διάφορους τομείς της οικονομίας στις Ηνωμένες Πολιτείες μεταξύ 1880 και 1980. Και οι αλλαγές γίνονται σήμερα με ακόμα μεγαλύτερη ταχύτητα.

Πρώτα, λοιπόν, πρέπει να υπάρχει ενδιαφέρον για ό,τι κάνουμε. Δεύτερο, δεν αρκεί κάποια τυπική εκπαίδευση, όπως την έχουμε συνηθίσει στην Ελλάδα. Τρίτο, ποτέ δεν σταματάμε να κοιτάζουμε προς νέες κατευθύνσεις. Τέταρτο, οι γνώσεις στα διάφορα σύγχρονα επαγγέλματα διαπλέκονται μεταξύ τους. Πέμπτο, όσο ευρύτερες είναι οι γνώσεις μας και τα ενδιαφέροντά μας, τόσο πιο παραγωγικοί γινόμαστε στη δουλειά μας. Και, έκτο, ευκαιρίες υπάρχουν πάντα, αρκεί να θέλουμε να τις βρούμε και να τις αξιοποιήσουμε – με την προϋπόθεση ότι έχουμε όρεξη για δουλειά (κι έτσι θα έχουμε όρεξη και για την ολοκλήρωση της ζωής μας).

Όλα αυτά μέσα από τις πραγματικές αξίες που διαμορφώνουμε για τη ζωή μας:

- Την αξία της εργασίας (δηλαδή το λουλούδι που φτιάχνω εγώ θέλω να είναι καλύτερο από το λουλούδι που φτιάχνει ο γείτονας και όχι να χαλάσει το λουλούδι του γείτονα).
- Την αξία της αλληλεγγύης (δηλαδή η σκέψη μου δεν λαμβάνει υπόψη της μόνο τον εαυτό μου, αλλά και την κοινωνία μέσα στην οποία ζω και εργάζομαι).
- Την αξία της συνεργασίας (δηλαδή να μπορώ να συνεργαστώ με άλλους είτε για να βελτιώσω την πόλη μέσα στην οποία ζω, είτε για να δημιουργήσω μια επιχείρηση/συνεταιρισμό, είτε για να πάρω πολιτικές αποφάσεις).

Με το πάρτι χάθηκαν όλες αυτές οι αξίες. Αν θέλουμε να προχωρήσει ο τόπος μας θα πρέπει να τις ξαναανακαλύψουμε.

Και λέω στον γιο μου πως για να έχει νόημα η ζωή θα πρέπει κανείς να αγωνίζεται συνέχεια για να αλλάξει τον κόσμο, ξέροντας βέβαια πως ο κόσμος δεν αλλάζει στα πλαίσια μια ζωής.

Δ. Δ.